

SLOVENE

Naročnina
za državo SHS:
do preklica:
a) po pošti mesečno Din 14
b) dostavljenjem nadomestno ..... " 12
za inozemstvo:
mesečno ..... Din 23
Sobotna izdaja:
v Jugoslaviji ..... Din 20
v inozemstvu ..... " 40

Gene Inzeratom:
Enostopna petlinna vrsta malih
oglasov po Din 1-50 in Din 2-
veliki oglasi nad 45 mm višine
po Din 2 50, poslana izd.
po Din 4 —
Pri večjem naročilu popust
Izhaja vsak dan izven
ponedeljka in dneva po prazniku
ob 5. uri zjutraj.
Poština plačana v gotovini!

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Recepti se ne vračajo; nevrnjeni plačila se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, uprava. št. 325.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne aran.
Ljubljanske št. 850 za naročnino in št. 349 za oglaš.
zagreb 39.011, sarajev 7563, praške in dunaj. 24.797.

Pozdravljen, naš kralj!

Z Blede je prišlo poročilo, da se pripelje danes zjutraj v Ljubljano Njega Veličanstvo kralj Aleksander, da pokaže svojo naklonjenost V. katoliškemu shodu in slovenskemu narodu, ki je danes zastopan v Ljubljani po ogromnih množicah iz vseh delov Slovenije. Ob 6. uri se odpelje kralj z Blede in ob 7. uri bo sprejel v justični palači predsedstvo pripravljalnega odbora, katero bo pozdravilo Nj. Veličanstvo kralja in se mu poklonilo. Nato se poda kralj na balkon justične palače, kjer bo z zastopnikom celokupne vlade ministrom dr. Jankovičem gledal veličastni slavnostni spreved in udeležnike V. katoliškega shoda počastil s svojo navzočnostjo.

Vest, da se udeleži V. katoliškega

ZIVIO NAŠ KRALJ!

Pozdravni večer v »Unionu«.

Sobota, dne 25. avgusta.

V soboto zvečer ob 8. uri je priredila katoliška akademska mladina udeležnikom katoliškega shoda pozdravni večer v veliki, priprosti, toda zelo okusno okrašeni dvorani hotela »Union«.

V dvorani vlada prijeten polmrak in sveta tišina. Na stene, osvetljene od ene same luči, mečejo mogočne palme svoje dolge sence, dvorano pa polnijo dolge vrste sedežev. Vse mirno in tiho, nikjer glasu, nikjer šuma. Tako do 7. ure zvečer.

Počasi pa se prične obsežna dvorana polniti. Spočetka prihajajo posamezniki, tudi male skupine, ki kar zginejo v »morju« stolov. A vedno in vedno jih je več, napolni se ena vrsta, napolni druga, vedno več in več, dokler sprva polhlevni curek obiskovalcev ne naraste v mogočno reko, ki se neprestano zlije v dvorano. Napolnijo se galerije, napolnijo se stranski prostori, nastane naravnost neprodna gneča. Ob 8. uri, za katero je bil napovedan začetek pozdravnega večera, je dvorana natlačeno polna in mogočni vtis veličanske udeležbe dobi svoj pravi kolorit šele v polno razsvetljeni dvorani.

Prvi obiskovalci.

Prvi obiskovalci so bili večinoma naši priprosti ljudje. Videli si v dvorani krepke, stasite moške, zagorelih obrazov in težke boje. Ženske trdih lic stopajo počasi, nekam boječe v velike nevajene jim prostore, in okretna mestna mladina, krepki kmečki fantje in osiveli meščani — vse se meša v bratski slogi in ljubezni, pravi vzor katoličizma, ki naj obsega vse: vse stanove, vse družabne sloje in vse narode brez razlike.

Točno ob 8. uri so pričeli prihajati cerkveni in posvetni dostojanstveniki, ki so tvorili številno skupino na lepo okrašeni estradi.

Ko je godba dravske divizije odsvirala svoj pozdrav, je izpregovoril predsednik dij. priprave, odbora iur. Tratnik:

Dovolite, da v imenu katol. mladine otvarjam pozdravni večer V. katoliškega shoda. Pripravljalnemu odboru, ki je naložil katol. dijaštvo častno nalogo, da priredi ta večer posvetnosti V. katoliškega shoda, se prisrčno zahvaljujem in prosim g. predsednika pripravljalnega odbora, da prevzame svoje mesto.

Predsednik pripravljalnega odbora, g. dr. Slavič, viharno pozdravljen, prevzame predsedstveno mesto in pozdravi zbrano občinstvo, mnogokrat viharo prekinjen, s sledečim govorom:

GOVOR DR. SLAVIČA.

Prevzvišena in presvitla gospoda, mili narod!

Izvoljeno ljudstvo božje je zgubilo svojo zlato svobodo in svojo drago rodno grudo; sovražni babilonski tuji so razdeljali njih slavni Jeruzalem in upepelili njih sveti templj. Tam ob rekah babilonskih so sedeli in jokali spominjajoč se Siona. Bivale na Babilonskem je bilo zanje združeno

shoda naš kralj, bo vse udeležence katoliškega shoda napolnila z veliko radostjo in ponosom. Kraljeva navzočnost bo katoliškemu shodu dala poseben, izreden sijaj in bo njegovo slovesnost dvignila in jo ponesla daleč preko državnih mej. Naše verno katoliško ljudstvo, ki spoštuje po naukih svoje Cerkve vsako avtoriteto, cerkveno in državno, bo svojemu vladarju za to pozornost in za ta dokaz naklonjenosti do slovenskih katolikov in spoštovanja do svetih idealov, ki jih nosi v svojih srcih verni slovenski narod, iz srca hvaležno. To svojo hvaležnost in udanost bodo pokazali danes slovenski katoliki, ko bodo navdušeno pozdravljali svojega vladarja in mu oduševljeno vzklikali:

ZIVIO NAŠ KRALJ!

z mnogimi nevarnostmi: Živeli so sredi med pogani, videli njih templje, omamljivo malikovanje, nenravno življenje. Njihov duh je otopel za čistost izraelske prave religije, njihova verska organizacija se je zrahljala, v nravnem oziru so nastavljali svoje korake na pot propada, njihova lastna kultura in narodnost je izginjala ob premoči babilonskega sijaja. Bili so na tem, da ne bi bili samo odpeljani v sužnost, ampak da bi postali tudi duševni sužnji tujega duha. Tu pa pride zanje rešitev. Po 70 letih sužnosti se vrnejo zopet v svojo domovino, po kateri so hrepeneli z vso silo svoje duše, kakor izraža psalmist to hrepenenje:

Ako pozabim tebe, Jeruzalem,
naj bo pozabljena moja desnica.
Moj jezik naj mi obliči na nebu,
ako se ne spominjam tebe,
ako ne stavim Jeruzalema
za največje svoje veselje.

Po vrnitvi v domovino pa je bilo treba zopet vse znova ustvariti in urediti. Treba je bilo pozidati Jeruzalem in ga obdati z močnim obzidjem; treba je bilo misliti na versko reorganizacijo in upostavitve novega kulturnega in državljskega življenja. V sužnosti je zamrla beseda božja na njihovih ustih. Sv. pisma, božje postave niso več poznali. Zato je bilo potrebno, da se najprej seznanijo zopet z verskimi in nravnimi resnicami svoje religije, da na podlagi teh načel začnejo novo življenje v domovini.

V ta namen je sklical njihov veliki reorganizator Ezdra ljudski zbor v Jeruzalem na široki ulici pred mestnimi vrati, da bi jim čital in razlagal besedo božjo. V II. Ezdr. 8, 1 čitamo o tem takole: »Tedaj se je zbralo vse ljudstvo kakor en moč na prostoru, ki je pred vodnimi vrati; in reki so Ezdru pismouku, naj prinese knjigo zakona Mojzesovega, ki ga je Gospod zapovedal Izraelu. In Ezdra duhovnik je prinesel postavo pred zbor, pred moči in reze ne in vse, ki so jo mogli slišati in razumeti... In čital jo je na široki ulici, ki je pred vodnimi vrati, od jutranjega svita do poldne... in vsega ljudstva ušesa so bila obrnjena h knjigi postave...«

Ko pa je prebral Ezdra knjigo postave in so jo tudi leviti ljudstvu razložili, je vse ljudstvo plakalo. Ginjeni so bili do brote božje, ki so jo spoznali zopet v sv. pismu, in žalostni so bili, da so se oddaljili s svojim življenjem od postave božje.

Ezdra pa jim je rekel: »Ta dan je svet Gospodu našemu; zato se ne žalostite, kajti veselje v Gospodu je naša moč.«

Čestiti zborovalci! Slovenski narod se je zbral po nevarnih časih vojne in povojne dobe danes s svojimi brati Hrvati in Srbi in ljubimi gosti iz drugih držav v velik ljudski zbor, da sliši zopet knjigo božje postave, da si na podlagi večnih resnic

uredi udobno bivanje v svoji novi svobodni domovini, v kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Če je v dobi od zadnjega katoliškega shoda zatemnela nekoliko luč verske zavesti in življenja po veri, hočemo zopet z večjo skrbjo paziti na to luč. Mi imamo to luč, a gledati hočemo, da nam ne ugasne in da razširja svoj blagodejen vpliv na vse naše zasebno in javno življenje. Mi si hočemo globoko v srce vtisniti besede Kristusove: Dum lucem habetis, credite in lucem, ut filii lucis sitis (Dokler imate luč, verujte v luč, da boste otroci luči).

In če je v nravnem oziru v tej vojni in povojni dobi nekoliko trpela čistost versko-nravnih idealov, se hočemo na tem katoliškem shodu zopet ozreti po večnoveljavni etični vrednotah naše vere.

Mi hočemo, da se naš narod versko-nravno obnovi; mi hočemo, da se imaterialno in materialno-kulturno dvigne; mi hočemo, da si državo, katero je svobodno pomagal ustvariti, uredi trdno na znotraj in na zunaj, srečno in blagoslovljeno v vsakem oziru.

V ta namen se je naš narod zbral. In jutrišnji dan hoče poslušati »na široki ulici« Kongresnega trga knjigo božje postave: hoče slišati smernice za svoje delo z vidika krščanskega svetovnega naziranja. In naš ljudski zbor ne bo poslušal samo od jutranjega svita do poldne, ampak jutri in v ponedeljek in v torek ves dan v malih in velikih dvoranh.

Če bo pri teh razpravah moral naš narod ališati o nekaterih ranah, ki jih je treba zaceliti, o napakah, ki jih treba odpraviti, potem kličem svojemu milemu narodu tudi z besedami velikega reorganizatorja Ezdra: Ne bodite žalostni in ne plakajte; zakaj veselje v Gospodu je naša moč.

Ponosni smemo in moremo biti na svoj narod, da se je zbral v takem številu, ker je s tem pokazal, da ima zmisel za naše verske, kulturne, politične in narodne ideale, je pokazal, da ima pogum in voljo, se dvigniti in izpopolniti.

V tej volji, v tem pogumu, v tem veselju, v Gospodu — je naša moč.

Zato pa pozdravljen, z veseljem v Gospodu pozdravljen dan V. katoliškega shoda. Kakor Ezdrov dan, je tudi ta dan »svet Gospodu našemu«.

Današnji dan pa nimamo samo veselja nad svojim narodom, ki stremlje na versko-kulturnimi ideali ob V. katoliškem shodu, ampak tudi nad tem, da so naš narod ob njegovem prazniku počastili tako veleodlični gostje od blizu in daleč.

Govornik potem slovesno omenja najvišji oblasti na zemlji sv. Očeta Pija XI, ki je s posebnim pismom (breve) odlikoval V. kat. shod, ter Nj. Veličanstvo kralja Aleksandra, ki osebnostno počasti V. kat. shod s svojo navzočnostjo, na kar je godba zasvirala državno himno. Dalje omenja, da bo tudi vlada zastopana po namestniku ministrskega predsednika dr. Velizarju Jankoviću, in da še pride tudi predsednik skupščine g. Ljuba Jovanović.

Govornik je nato pozdravil goste in sicer predvsem apostolskega nuncija Herenegilda Pelegrinetti, ki mu je občinstvo priredilo viharne ovacije, nadškofa dr. Ant. Bauera, nadškofa dr. J. Šariča, Sarajeva, škofa dr. Andreja Karlina, Maribor, fra. Alojzija Mišiča, Mostar, dr. Jeronima Mileta, Šibenik, fra. Jose Gariča, Banjaluka, Antona Akšamovića, Djakovo, dr. Jos. Marušića, Senj, dr. Dionizija Njaradija, Križevac, dr. Nikolaja Dobrečiča, nadškof v Baru, dr. Josipa Marčelića, Dubrovnik, Buncija, Lješ, dalje apostolske administratorje Ferdinanda Hrdyja, Niš, Ljudevit Budanovića, Subotica, Aleksija Bazjuka, Banjaluka, in vojnega vikarja msgr. Rožiča.

Nato je govornik pozdravil ljubljanski diplomatski zbor, ki je bil polnoštevilno na pozdravnem večeru navzoč in sicer gen. konzul dr. Beneš, gen. konzul Kohiruss, konzul de Flach, konzul Troll, konzul de Cormelli in honorarni konzul Dular.

Govornik je nato pozdravil velikega župana dr. Lukana, delegata dr. Karla Šavnika; rektorja ljubljanske univerze dr. Aleša Ušeničnika, dvornega svetnika Škrija, predsednika višjega deželnega sodišča Babnika in dvornega svetnika dr. Vidica.

Govornik je pozdravil dalje Angleža Martindale S. J. in dr. Avg. Clement iz Lilleja in 14 provincialov francižkanov.

Nato je govornik pozdravil poslanca ministra n. r. dr. Korošca, kateremu so se priredile navdušene ovacije, in vse ostale poslance.

Z veseljem je pozdravil govornik podžupana dr. Stanovnika in magistratnega ravatelja dr. Zarnika ter vse občinske svetovalce ljubljanske.

Zbrano občinstvo je dostojanstvenike, katerih imena je govornik navajal, burno pozdravljalo in jim prirejalo prisrčne ovacije.

Posebej pa, je dejal govornik, moramo pozdraviti naše brate Hrvate in Srbe. Kakor smo bili mi Slovenci zastopani v Zagrebu na evharističnem kongresu, tako so zastopani med nami tudi Hrvatje. (Burno odobravanje.) Odlično so zastopani tudi westfalski Slovenci. Primorskim Slovincem pa, ki so sodelovali na vseh prejšnjih katoliških shodih, zakliče govornik: Narod naše tuge in naših bolečin, bodi prisrčno pozdravljen! (Viharno odobravanje.)

BRZOJAVNI POZDRAVI.

Predsednik pripravljalnega odbora je nato prebral došle brzajavne pozdrave. Minister za vere dr. Vojislav Janić je poslal škofu dr. Jegliču naslednjo brzajavko: Žalim veoma što neodložnim važnim državnim poslom sprečen, neču moći da prisustvujem petom katoličkom kongresu u Ljubljani. Nadam se pouzdanu, da će on vođen odanošću prema crkvi i ljubavlju prema otačbini, ispasti jednako dostojanstveno kao i netom minuli euharistijski kongres u Zagrebu, pa vas molim, da mu u to ime isporučite moje iskrene želje i srdačno pozdravlje.

V. katoliški shod so nadalje pozdravili: načelnik ministrstva za vere Lanović, Slovenci iz Clevelanda, škof Luka Pappafava, Hvar, kapitularni vikar dr. Gosković, otok Krk, nadškof Kordač, Praga, minister Šramek, Praga, minister dr. Dolanski, Praga, poslanec Myslivec, Snemovna, Sigmund Ledohowski, prelat kaptola olomuškega, urednik dnevnika »Lid«, Praga, veliki mojster križarskega reda Jos. Vlasak, Praga, Beloruska sekcija Cyril-Metodijske Lige v Pragi, minister Glabinski, Varšava, poslanec Adamski, Poznanj.

Nato so pozdravili V. katoliški shod:

ZAGREBSKI NADŠKOF DR. A. BAUER:

Mi Hrvati došli smo iz belega Zagreba pod vtisom sijajnega uspeha, ki smo ga dosegli s pomočjo Slovencev na evharističnem kongresu v Zagrebu. Došli smo sedaj sem, da se sedaj z vami radujemo na vašem uspehu. Bil sem že na več katoliških shodih v Ljubljani, a tako svobodno kot danes še nikdar ne. Danes smo slišali mnogo pozdravov iz velikega sveta, in današnji shod ima mnogo večji pomen kot prejšnji. Nobena sila nas ne bi mogla združiti tako, kakor nas je združila ideja krščanstva. Naši nasprotniki so že mnogokrat naglasili, da je Bog mrtev, da je katolicizem pokopan — a ideje se ne pokoplje! Vaše število je dokaz, da naša ideja ni mrtva in ta organizirana sila bo vedno močnejša in jačja. V imenu hrvatskega episkopata pozdravljam vaš katoliški shod s srčno željo, da donese bogate plodove ne le vam Slovincem, ampak vsem Slovincem, Hrvatom in Srbom.

SARAJEVSKI NADŠKOF DR. ŠARIČ:

Prinašam vam srčen bratski pozdrav iz Bosne. Moj pozdrav je ta: Sv. Bernard je gledal betlehemsko dete, pa rekel: Imamo enega, komur naj sledimo. Naš Betlehem je Slovenija. Tu se je rodilo katoliško gibanje. Vi Slovenci ste prvi naši organizatorji, prvi naši dobrotniki. Slovenski narod: Bog Te živi!

VELIKI ŽUPAN DR. LUKAN:

Visoki zborovalci iz tujih držav in iz naše Slovenije ste se zbrali, da dokumentirate svoje versko življenje, da okrepite svoje organizacije. Okrepitev verske organizacije je ravno tako potrebna, kot je potreben zrak, kot je potrebna vođa. Zapadna kultura se je razvila le v znamenju Sv. Križa. Prišli pa so časi, ko se je začela verska misel rahljati in potrebna je bila svetovna vojska, da nam je pokazala, kaj znači propad morale. Zato je versvo ne le potreba družbe, ampak tudi državna potreba. Le globoko veren narod je jamstvo za državo in za blagostanje prebivalstva. Zato vam želim mnogo uspeha.

DR. ANTON KOROŠEC:

Gospod predsednik pokrajinske uprave dr. Lukan je izrekel mišljenje, da se nahajamo pred polomom evropske kulture. Evropski organizem je bolan. Vsak išče samega sebe, nihče ne gleda na drugega. Zato je človeška družba razkrojena v atome. Zato vzdihujejo narodi in si žele velikih idej, ki bi preobrazili ljudstva. SLS, katero imam čast danes tukaj zastopati, nima na tem shodu nobenega privilegiranega stališča. Povem vam lahko, da SLS niti vabljen na katoliški shod! To je popolnoma korektno, ker vsak je dobrodošel na katoliškem shodu, kdor če piti iz neusahljivega vira katoliške vere. Zato je tukaj tudi SLS. Mi ne iščemo velikih idej nikjer drugod kakor v katoliški Cerkvi. Zato se zahvaljujemo za inicijativo pripravljalnemu odboru in mi pozdravljamo V. katoliški shod v Ljubljani.

V imenu Rusov, bivaajočih v Jugoslaviji je pozdravil zborovanje

PROFESOR JEZEŠKI:

»Bratje — Slovenci! Zahvaljujem se vam, da ste tudi nas Ruse povabili na Vaše slovesno zborovanje.

Mi ruski begunci brez ozira na razliko veroizpovedi s toplimi simpatijami pozdravljamo delovanje katoliškega kongresa za versko in moralno obnovo v duhu nam vsem skupnih in dragih krščanskih idealov. Iskreno želimo, da si Slovani združeni v složenem delu za krščanske ideje ugradimo nov srečnejši svet na temelju Kristusove vere, morale in idealizma.

Mi preživljamo čas, ko materializem vedno bolj zavladuje nad svetom. V Rusiji je zavlada nad krščanskim narodom z grobo silo, v zapadni Evropi pa deluje na drug način, izpodjedajoč idealizem, uvajajoč v življenje kapitalističnega duha, dvigajoč na ščit grobo ali pofinjeno čuvstveno uživanje. Proti tej nevarnosti se morajo zediniti vsi, ki se še ohranili v srcu besede Kristusove. (Navdušeno odobravanje.) Jaz od srca želim, da bi slovenski katoliški shod pripomogel k uresničenju te visoke misli. S tem bo dokazal svojo zvestobo vekovitim tradicijam slovanstva, ki je vedno predpostavljalo naravne ideale krščanstva zunaj sili, bogastvu in gospodstvu nad drugimi narodi. Vsi zgodovinski in filozofski spori med nami stopajo v ozadje pred občo nevarnostjo, ki ogroža temelje krščanske kulture! (Viharno odobravanje.)

GENERALNI KONZUL DR. BENES.

Za profesorjem Jezerskim je pozdravil udeležence 5. katol. shoda doyen zastopnikov tujih držav v Ljubljani g. dr. Otokar Rens:

»Presvetla gospod! Dovolite, da se vam tudi jaz kot doyen tukaj zastopane diplomatskega zbora, Avstrije, Belgije, Ita-

lije, Francije in kot zastopnik Čehoslovaške zahvalim za povabilo. Radi smo se povabilu odzvali, ker vemo, da Vaše zborovanje ne bo samo vam na korist, ampak tudi Vaši kraljevini, ki je mi zastopniki tujih držav, vsi ljubimo. Želim vam najlepših uspehov v korist Vašo in Vaše države.

SIBENSKI SKOF MILETA:

»V imenu pokrajine Dalmacije Vas pozdravljam kot svoje brate. Malo nas je prišlo semkaj, a kar nas je prišlo, smo prišli, da pokažemo, da hočemo kraljestvo božje. Previdnost božja nas je združila v eni državi, da se medsebojno podpiramo. Mnogo jih je, ki nečijo Boga, a mi hočemo Boga! Za razširjenje tega kraljestva je treba delati z vso močjo, z združenimi silami. Bog naj blagoslovi Vaše in naše delo! Bog blagoslovi 5. katol. shod! Jezus včeraj, Jezus danes, Jezus vekomaj!

Po kratkem presledku, ki ga je prijetno izpolnila godba dravske divizijske oblasti, je spregovoril par prisrčnih besed z njemu lastno prirodno ljubeznivostjo, burno pozdravljen,

LJUBLJANSKI SKOF DR. JEGLIČ:

»Zahvalim se za Vaš pozdrav. Vesel sem, da Vas je toliko in da ste tako veselo razporejeni. Če mislite, da vam bom kaj novega povedal, se motite. (Veselost.) Ampak na nekaj smo pozabili, namreč na one gospode, ki so ta shod pripravili. Priča sem bil njihovega dela. O, koliko ur dela, težkega dela! Zahvaljujem se vsem, zlasti prof. dr. Slavici.

V imenu katoliških mladinskih organizacij je pozdravil shod dr. Marek iz Strassburga, v imenu olomuškega nadškofa dr. Stojana in ministra Šramka pa g. Ladislav Zamykala. Dr. Marek se je s toplimi besedami spominjal lanskega izleta Orlov in Orlov v Alzacijo, p. Ladislav Zamykala pa je govoril o velikem pomenu verske unije vseh Slovanov. Oba govornika sta želela kat. shodu najlepši uspeh.

Burno pozdravljen je povzel nato besedo

APOSTOLSKI NUNCIJ PELLEGRINETTI,

ki je govoril v slovenskem jeziku:

»Veseli me, da sem mogel priti k vam v belo Ljubljano, ker vidim, v kako velikem številu ste se zbrali. V Vaših dušah gori sveti ogenj Vaše katoliške vere. Veselim se, da bom mogel povedati sv. očetu, da sem našel v Ljubljani staro ljubezen do njegovega očetovskega srca. Za Vaš pozdrav Vas tudi jaz prijetno pozdravljam in v imenu sv. očeta vam podelim sveti papeški blagoslov.

Množica je pokleknila in sprejela blagoslov Sv. Očeta z vidno ginjenostjo.

Nato je stopil na govorniško mesto

LJUBLJANSKI PODŽUPAN DR. STANOVNIK,

ki je pozdravil shod v imenu mestne občine ljubljanske:

»V posebno dolžnost si štejem, da morem pozdraviti V. katoliški shod v imenu občine ljubljanske. Ljubljana je historično mesto kongresov in zato je občina vedno vse kongrese pozdravljala. Pri prvih štirih katoliških shodih vas ni mestni župan pozdravil, a delo štirih katoliških shodov je, da vas danes pozdravlja zastopnik mestne občine ljubljanske. Želim vam v imenu občinskega zastopa ljubljanskega obilo bož-

jega blagoslova, da bi pri nas v Jugoslaviji prišli vsi do prepričanja, da nismo samo verni katoliki, ampak tudi zvesti državljani.

Za ljubljanskim podžupanom se oglašal k besedi v imenu westfalskih Slovencev

G. TENSUNDERN,

ki se je prisrčno zahvalil vsem Slovincem v domovini, ki niso pozabili na svoje brate

Zborovanje v soboto.

Ob neprestanem naližu, ki je sledil nevihti v noči od petka na soboto, so se začela v soboto dopoldne zborovanja V. katoliškega shoda. Sobota je bila predvsem posvečena katoliškemu dijaštvu, ki je posvetilo ta svoj dan s skupnim svetim obhajilom v stolnici. Ta dan smo videli sklenjene vrste naše srednješolske in akademske mladine. Iz male čete, ki jo je duševno vodil pokojni naš veliki vladika dr. Mahnič, družil jo je in ji dajal inicijativo pa nezabni dr. Jan. Ev. Krek, je narasla velika armada, ki bo dajala v bodočnosti slovenskemu razumnosti znak žive verske zavesti. Navdušeno je to naše idealno dijaštvo, vendar pa v njem ni opaziti običajne mladinske vihravosti, ampak v svoji mladniški navdušenosti vendar s prevdarnostjo in treznostjo išče svojih poti, ki naj odgovarjajo večnim idealom krščanstva in potrebam sedanje dobe, in z veliko resnostjo si ustvarja svoj veliki skupni življenjski program za čas, ko po dokončanih študijah zavzame v človeški družbi odlično mesto.

Ob 9. uri se je vršilo

zborovanje akademikov

v Akademskem domu. Zborovanje sta počastila apostolski nuncij msgr. Hermenegild Pellegrinetti in ljubljanski škof dr. Anton Bonaventura Jeglič. Nadalje sta se udeležila zborovanja rektor ljubljanske univerze dr. Aleš Ušeničnik in narodni poslanec Joža Gostinčar. Mestno občino je zastopal obč. svetovalec Mihael Moškerc.

Zborovanje je otvoril predsednik »Danice« Levstik, ki je pozdravil navzočega apostolskega nuncija Pellegrinettija, škofa dr. Jegliča in vse navzoče. Nato je prevzel predsedstvo tov. Šmajd (»Borba«). Kot prva točka dnevnega reda je bilo na vrsti poročilo predsedstva Akademskoga sveta. Poročal je tovariš Janez Umek, nakar je sledil referat tov. Josipa Val. Majceta (»Krek«, Praga) o »Ciril-Metodijski ideji: Slovenski katoliški akademiki so bili vedno skupno s svojimi slovanskimi brati v prvi vrsti pospeševalci Ciril-Metodijske ideje. Katoliško dijaštvo se zaveda velikih nalog, ki jih je prevzelo od svojih tovarišev v preteklosti. Zavedamo se, da smo vsi sinovi enega velikega naroda, majke Slave in gremo po poti, kako odstraniti vasi bratska nesoglasja, kako umiriti razburkane strasti narodnega šovinizma in nestrpnosti. Hočemo videti v bodočnosti složno celo družino slovanskih narodov, v kateri bosta vladala — ljubezen in sloga. Edina prava pot v doseg tega cilja je Kristova blagovest, je luč kraljestva božjega, prinešena k nam od blagovestnikov slovanstva, od pionirjev slovanske kulture, sv. Cirila in Metoda. Pred očmi nam blesti simbol edinstva vere in ljubezni — Kristova blagovest in križ. Ideja Ciril-Metodijska je dovolj močna, da premaga vse verske razkole, vse narodne spore, vse politične in socialne strasti, da privede vse slovanske brate do pravega pojmovanja »ut omnes unum sint«. Je to ideja krščanske ljubezni, ideja verske sprave in bratske slege. V tej ideji tiči temelj slovanske enote in vir slovanske sile. Zavedamo se svojega poslanstva in zato hočemo korakati s svojimi slovanskimi brati še nadalje po poti ideje Ciril-Metodijske in tako pomagati še dalje zidati kulturo in s tem zemeljski in evangelijski dobrobit. (Živahno pritrdjevanje in ploskanje.)

Predavanje je zelo pozorno zasledoval apostolski nuncij Pellegrinetti in ponovno vzkliknil: »Tako je!«

V razpravi, ki je sledila, so govorili Sedivy (Belgrad), ki je želel, naj bi več katol. akademikov študiralo v Belgradu, Abšec (Praga — Društvo Krek), predsednik Društva sv. Cirila in Metoda v Belgradu fra Tomazič in belgrajski župnik Wagner. Ljubljanski škof dr. Anton Bonaventura Jeglič je nato imel nagovor, v katerem je poudarjal, da škofje pozdravljajo stremljenja katoliškega narodnega dijaštva za zblizanje s pravoslavnimi brati in želijo, naj bi ta misel napredovala. V Zagrebu, je dejal presvetli, je neki univerzitetni profesor izjavil v moje veliko radost: »Slovenski dijak res dela.« V delu boste dosegli svoje v katoličanstvu črpne resnice! (Živahno pritrdjevanje in ploskanje.) Univerzitetni profesor dr. Grivec je govoril med velikim pritrdjevanjem o kulturnih stikih z ruskimi akademiki. V imenu krščansko-socialnega delavstva je

na Westfalskem. Zeli katoliškemu shodu najlepših uspehov.

Ko sta govorila še v imenu hrvatskih žena g. Danica Bedekovičeva in v imenu slovaških katoliških dijakov gospod Gajdoš, je predsednik zaključil krasno uspešno pozdravni večer. Množica se je mirno in v najlepšem redu razšla v nadi, da bo v čem v nedeljo omogočilo kar najsilnejši nastop naših organiziranih sil.

pozdravil zborovalce nato poslanec Gostinčar, župnik Nikolaj Zugelj in Sp. Bernika je pozdravil v imenu katoliških slovenskih kmetov. Univerzitetni profesor dr. Srebrnič je pozdravil zbor v imenu teološke fakultete. Zbor je nato sprejel sledeče resolucije, predlagane od J. k. a. d. »Krek« v Pragi:

Slov. katol. akademiki, zbrani na zborovanju dne 25. avgusta ob priliki katoliškega shoda:

1. naročajo vsem katol. akad. družtvom, da upoštevajo in goje kar najtesnejše stike s pravoslavnimi akad. brati;
2. proglašajo za vse akademike obvezno članstvo v apostolstvu sv. Cirila in Metoda;
3. naročajo akad. svetu, da v Ljubljani takoj osnuje Ciril-Metodijski akad. krožek, ki naj služi kot podružnica za Ciril-Metodijsko ligo v Pragi.

Zbor je nato razpravljalo o organizaciji in vprašanjih katol. narodnega dijaštva in je bilo sprejetih več tozadevnih resolucij. Zborovanja so se udeležile sledeče katoliške akademične organizacije: »Danica« (Ljubljana), »Zarja« (Ljubljana), »Borba« (Ljubljana), »Cirilsko društvo« (Ljubljana), »Krek« (Praga), »Danica« (Zagreb), »Društvo Sv. Cirila in Metoda« (Belgrad), »Slovesek« (Maribor).

Zborovanje srednješolk

V soboto so zborovale dijakinje v čitalnici Jugoslov. tiskarne v obilnem številu. Referirale so dijakinje same in sicer sledeče:

1. Kultura duše in žena. — Težišče notranje vrednosti žene ne leži v njeni intelektualni izobrazbi, temveč v njeni etičnosti. Vrednost žene je istovetna njeno etično vrednostjo. V tem smislu naša žena sodeluje pri tvoritvi kulture, da bi ona veliko tiho ozadje, kjer se nevidna stebla vsa sila človečanskega dela. Etično sila pa ji da religija.

2. Inteligentka in ljudski izobrazba. — Inteligentka naj bo za riše ljudske izobrazbe, katero posreduje izobraževalna družba. Vse njeno delo je osredotočeno v deklisih krožkih, kjer na goji intelektualno, gospodinjstvo, posebni pa srčno izobrazbo. Z zvestim poklicnim delom naj vzbudi zaupanje v ljudstvu.

3. Vzgoja h karitativnemu delu. — Ker organizacija ne more posesti v realno udeleževanje na karitativnem polju, na postavi v deklativnem značaju jak le melj ljubezni do bližnjega.

4. O organizaciji sami. — Naš princip naj bo: »Ne organizacije radi organizacije, temveč organizacija radi po edink«. To se pravi: delo od duše do duše. Prenesimo organizacijo v naš zasebni interes, katero mora vsaka z osebno skrbjo negovati.

Nato je sledil občni zbor.

Zborovanje slov. kat. srednješolskega dijaštva

Iz vseh slovenskih krajev so že v petek zvečer privreli v Ljubljano najmlajši graditelji katoliške Slovenije, naši srednješolci. V pestri družbi se med seboj seznanjajo Prekmurci, Stajerci, Korošci, Kranjci, razgovarjajo o katoliškem dijaškem pokretu v posameznih pokrajinah, vse preveča prijateljska zavest, da so Slovenci, verni sinovi krščanskih družin. Zavedajo se pomembnosti kat. shoda za narod, zato so prispeli tudi oni, da skupaj s svojim ljudstvom manifestirajo za velik in resnična Kristusova načela, da se okrep za borbo skozi življenje in si nabere svetega navdušenja, ki jih bo hrabilo delu in podžigalo k vztrajnosti.

Včeraj dopoldne se je zbralo nad 20 srednješolcev v dvorani Ljudskega doma k zborovanju, ki so ga počastili s svojimi obiskom premnogi voditelji slovenske hrvatske mladine. Tov. Gubenšek iur., je četrt na deset otvoril zborovanje pozdravil došle goste, p. Alfiroviča S. iz Zagreba ter zastopnike hrvatskih katoliških srednješolcev, in tovariše, ki so gledali na premnogo težave prišli v tako lepem številu, in radostno ugotovil, da je po štirih letih, odkar smo se razšli Mariboru, vendarle posrečilo skupen stanek.

Nato je bil na predlog tov. Gubenška izvoljen za predsednika zborovanja tov. Remec, abit. iz Ljubljane, ki je prečel dnevni red in podal besedo g. župnik

»Assumptio B. M. V.«

(Vnebovzetje B. M. D.)

»Assumptio« je prvi slovenski oratorij. Vglasbil ga je p. Hugolin Sattner v času od septembra 1910 do 24. aprila 1911. Besedilo je sestavil dr. A. Ušeničnik iz sv. pisma in oficija Marijinega Vnebovzetja. Temu gradivu je dal dr. M. Opeka lepo, vzneseno pesniško obliko, ki je nudila skladatelju dovolj nežne lirike. Skladatelj jo je odel v tako mehko, neizmerno gladko melodijo, da bi jej v slovenski glasbeni literaturi ne našli para.

Misel, podati Slovincem Marijin oratorij, je bila posebno srečna. Kdo na svetu Marijo bolj časti kakor Slovenec? Zato lahko razumemo, da se je srce slovenskemu umetniku, ki ga poznamo vsi v p. Hugolinu, za to snov posebno ogrelo in ustvarilo melodije, ki sežejo tako globoko v srce kot nobene druge, n. pr. samospevi za sopran kar po vrsti: »Kakor jelen po studencu hrepeni, ali »Preljubi je moj, ki je bržkone najlepša v vsem oratoriju. Skladatelj Lajovic je vzkliknil, ko jo je čital: Blagrovano srce, iz katerega je izrasla ta pesem — roža! Dalje dvospev »Zdrava« ali iskreno pobožni: »Moja duša stvarnika veliča« in slednjič: »Večno je usmiljenje Gospoda«. Nič manj krasni so baritonski samospevi. Sveta, nepisna iskrenost leži v uvodnem: »Vstani, lepa moja! Moja golobica, pokaži mi svoje obličje! Ker tvoj glas je sladak itd.« Eno lepša kot drugo. Kozane rane tenorski

samospev: »Kdo je ta?« ki so ga takoj pograbili in ga že neštetokrat samostojno podali pri koncertih in službah božjih.

Te ljubke samospeve vežejo prav tako nežni, mehki, do triumfalnega vzleta stopnjevani mešani zbori, med katerimi pretresa mozeg moški zbor II. dela »O smrti« in veselo poskakuje ženski zbor: »Zima je proč.

Zastoj bi se trudili, ko bi hoteli popisati vso iskrenost tega dela: umetnosti sploh ni mogoče priti blizu s peresom. To preiskreno, globoko pobožnost je moglo v tako preprosti, lahko umiljivi obliki vdahniti delu samo čisto srce svečenika.

»Glasbena Matica« v Ljubljani je proizvajala oratorij v letu 1912 štirikrat, in sicer: 13., 14., 17. in 21. marca; vsakokrat je bila velika dvorana hotela »Uniona« »nabit«.

Po teh izvajanjih je v letu 1914. skladatelj svoje delo predelal in ga 22. in 23. novembra 1921 proizvajal s svojim (pomnoženim) cerkvenim zborom v frančiškanski cerkvi v Ljubljani, v letu 1922 pa ga je pel zbor učiteljskihnikov v Mariboru.

Slov. glasbeno društvo »Ljubljana« se je kljub izrednim težavam — med počitnicami so pevcii in pevke razkropljeni — lotilo dela zato, ker je vredno tuda, ker v okvir katoliškega shoda naravnost sili in ker ni za širše mase našega ljudstva boljše in primernejše hrane kot je ta umetniška, na katero smemo Slovenci s ponosom zreti. Ta oratorij je slovenski in še posebej naš, katoliški!

Finžgarju. Predavatelj je referiral o versko-nravnih smernicah: Racionalizem je izkrivil pravilno pojmovanje vere. Vera ni bogoslovna veda, ni eksaktna veda kot fizika, matematika: vera je notranje doživetje večnih resnic, je dar božji, ki ga je mogoče doumeti le z božjo besedo in milostjo: »Kdor je iz Boga, posluša besedo božjo.« To božjo doto ste prejeli v naročju krščanskih staršev, ta živa lučka vere je tista, ki jo Zveličar zahteva: Bodite kot otroci, kadar verujete. Bodite učenjaki, da bi svet s tečajev vrgli, kadar verujete, verujte preprosto: Oče, zahvalim te, da si to razodel majhnim. Vsi, ki nosite to lučko v sebi, ste že mistično organizirani krog večnega plamena — krog Boga. Naši navari pa ta organizacija ne zadošča. Treba je vidne združbe, formalne organizacije. Te pa razen drugih smotrov tudi zato, da ste močni. Vae soli! Vsaka organizacija katoliških ljudi, pa naj je strokovna, sportna, literarna ali pa zgolj verska, mora sledovati te smotre: da je vsak član čezdalje bolj katoliški, da globlje umeva vesolčnost božje ljubezni; da je vsak član čezdalje boljši v svojem srcu (gojitev srčne kulture), da je vsak član čezdalje intimnejši učenec Kristusov v spoznanju in dejanju in zaradi teh lastnosti trden in čist značaj, nikoli in za nobeno ceno na prodaj: zvest Bogu, zvest narodu, zvest državi. ad večer.

Po daljši debati, ki je sledila krepko pozdravljenemu predavanju gosp. župnika Finžgarja, je poročal tov. Gubenšek o položaju Slov. kat. srednješolskega dijaštva in o odnosih med posameznimi skupinami.

G. prof. dr. J. Kotnik je govoril o socialnem delu srednješolskega dijaštva na splošno: opozarjal je na žalostno statistično dejstvo, kako slabe uspehe kaže srednja šola. Res je sicer, da je vojna in povojna doba fizično in duševno potenco mladine oslabilila — toda ravno katoliški mladi inteligent mora biti med prvimi, ki z resnim izpolnjevanjem stanovskih dolžnosti položi dar vse svoje energije na žrtvenik Cerkve in domovine. Toliko današnji mladi svet deklamira o socialnih ranah našega naroda, pri tem pa pozablja, da bo boleznijo odpomogel predvsem s tem, če se usposobi vsestransko za zdravnik ali teh ran. Absolutni predpogoj za to pa je kolikor mogoča vestna izpolnitev umske in srčne kulture. Če šola tega ne nudi, mora seči po samovzgoji, kajti novi čas nujno zahteva novo-orientiranih delavcev. Da pa prave orientacije spričo nacionalističnega stremjenja današnjih dni ne izgubi, naj svojo izobrazbo prepoji, v teoriji in praksi s Kristusovim duhom in dejami katoliške Cerkve.

Zivahno odobranemu govoru je sledila dolgotrajna debata, v katero so posegali i tovariši i gosti.

O socialnem delu srednješolskega dijaštva na splošno je predaval g. prof. dr. Capuder: v čem obstoja javno delovanje srednješolca, kje bode njegovo delo najuspešnejše in kje je najbolj zaželeno? 1. V šoli je prva socialna naloga srednješolca — vestno naj študira i se pripravlja za univerzo, spoštuje profesorje, pazi na čist zavoda, ljubi in pomaga sošolcem. — 2. Najboljši delokrog socialnega delovanja srednješolca pa je v družini. »Tu naj govori srce polno ljubezni do matere, očeta, bratov, sester in sorodnikov. Družina je tista blagoslovljena palica, ob kateri edino more korakati človeška družba skozi življenje.« Družini je treba pomagati pri delu. Dijak — sin kmetijskih starišev — se mora zavedati, da je kmetско delo najlepše, najpovotnejše delo, povsod češčenno. Pa tudi uradniški sin lahko pomaga svojim starišem na katerikoli način si že boji. O nas ne smejo ljudje nikdar misliti, da smo šli študirati zato, ker smo preleni ali preslabi za drugo delo. 3. Naše narodne organizacije rabijo predvsem mladih, inteligentnih moči; čimprej se lotiš tega dela, tem lažje je in hitreje pozabiš razočaranja. Ljubi svoj slovenski jezik in ga povsod uveljavljaj. Srednješolac mora popularizirati idejo treznosti in rešiti narod sramotnega davka treh milijard. 4. Že kot srednješolac se zanimaj za svoje slovanske brate, predvsem najbližje, goji z njimi stike in jih ljubi! Kot daljni cilj pa ti mora lebdeti pred očmi krščanska omika narodov, prosta vsakega egoističnega nacionalizma.

Referat g. dr. Capudra je bil burno aklamiran.

Na predlog dijaškega pripravljalnega odbora je zbor slov. kat. srednješolskega dijaštva sklenil več resolucij, katerih vsebina bi bila v glavnem sledeča:

1. Slovensko katoliško dijaštvo izjavlja, da hoče biti radikalno katoliško v mišljenju in življenju.
2. V ta namen se hoče temeljito se-maniti z verskimi in nravnimi vprašanji.
3. Hoče vestno izpolnjevati svoje verske dolžnosti. Ker pa imajo Marijine kongregacije vrlo dober vpliv na razvoj mladine, zato se priporoča vsem katoliško mišlečim dijakom, da se jih oklenejo.
4. Srednješolsko katoliško dijaštvo si je v svesti zgodovinsko važnih vprašanj, ki pretresajo človeštvo v socialnem oziru. Zato hoče gojiti socialni študij izvršiti vest-

no svoje socialne naloge z izpolnjevanjem stanovskih dolžnosti.

Nato je tov. Remec nakratko poročal o trenutnih praktičnih potrebah slov. kat. srednješolskega dijaštva.

Tov. Remec je zaključil krasno uspešno zborovanje s pozivom: Tovariši srednješolci! Nabrali ste si novih sil — zatorej na delo, Bogu v proslavo, domovini v blagor, sebi v veselje. Na delo krščansko!

Zborovanje katoliškega učiteljstva.

Po sv. maši ob 9. pri frančiškanih, katere se je udeležilo in pri kateri je bilo tudi učiteljstvo, je isto napolnilo ob 10. prostorno in lepo okrašeno dvorano v Mestnem domu.

Zborovanje je otvoril predsed. Slom. zveze g. Štrukelj. Povdarjal je zvestobo krščanskega učiteljstva verskim idealom in narodu. Kjer je ljudstvo, tam mora stati tudi učiteljstvo. Pozdravlja navzoče zastopnike hrvatskega učiteljstva in korporacij, posebno: g. Schmödinga, zastopnika westfalskih Slovencev, svet. Čadeža, posl. Sušnika, akad. star. dr. Božiča, rekt. Kopatina, zastopnika Krščan. ženske zveze go. Dolenčeva in še več drugih zastopnikov, ki so počastili učiteljstvo s svojo navzočnostjo. Nato se je spominjal v toplih besedah Nj. Vel. kralja Aleksandra. Z živahnim odobravanjem se je sklenilo, da se pošlje Nj. Vel. udanostna brzojavka.

Pozdravili so zborovalce g. poslanec Sušnik za Jugosl. klub, ga. prof. Dolenčeva v imenu kršč. soc. žena, č. g. Čadež v imenu katehetskega društva, g. ravnatelj Vunič v imenu hrvatskega učiteljstva. Med tem je vstopil v dvorano burno aklamiran presvitli škof dr. A. B. Jeglič in načelnik SLS dr. A. Korošec. Na pozdravne besede g. predsednika je prevzvišeni vzpodbujal krščansko učiteljstvo, naj še nadalje vztraja kot je zvesto vztrajalo doslej v najtežjih razmerah na braniku za krščansko vero. Č. g. dr. A. Korošec je pozdravil učiteljstvo kot ljudski voditelj in zagotavlja, da bo stalo ljudstvo vedno in trdno za svoje kršč. učiteljstvo.

Prvi govornik g. okr. šol. nadzornik J. Grad je razpravljal o važni in odgovornosti polni nalogi učiteljstva, kateremu izročila ljudstvo svoje najdražje. Krščansko učiteljstvo tega zaupanja ne bo varalo, ampak bo vzgajalo otroke v krščanskem duhu, kakor to zahtevajo starši, s katerimi hočemo vzdrževati tesne stike. Poleg požrtvovalnega dela v šoli, naj posveti učiteljstvo vse svoje moči šoli odraslim mladini, naj deluje v raznih izobraževalnih in gospodarskih društvi. Držimo kvišku svoja načela, oklenimo se svoje organizacije in delajmo za njen procvet.

F. S. Finžgar je imel referat o narodnosti in državni zavesti. Izvajal je: Kdor sodi, da sedaj, ko imamo nacionalno državo, ni več treba govoriti o narodnosti in o državni zavesti, se kruto moti. Zlasti Slovence je tega treba: Hrvati in Srbi imajo svojo preteklost — državno. Slovenci smo bili vedno — Samo je predaleč, Ilirija je bil utrink, »moška punta« goreč zubelj — ki je bil v krvi udušen — podaniki tujih narodov in tujih vladarjev: nikoli nismo bili državljani. Državljan pa imajo svoboščine in pravice, in da kdo zna biti državljan, mu je treba vzgoje za to. Učiteljstvo vzgajaj mladi naraščaj za dobre državljane: Razodevajte naše trpljenje v preteklosti, pa tudi našo čudovito moč Slovencev, da sploh še bivamo. Pripovedujte o lepoti državljanstva, pa tudi o dolžnostih in žrtvah. Če smo znali biti izvrstni podaniki, naučimo ljudi biti izvrstni državljani. Vzemimo od bratskih narodov, kar je velikega v njih, dajmo jim, kar je dobrega v nas: To je plemenito ujedinjenje. Čas Herrenvolka je minul, naj sine zarja bratovske tekme med ujedinjenimi narodi na polju krščanske prosvete. — Pa ne samo državljane — tudi narodno zavedne državljane je treba vzgajati. Narodna zavest ne pride sama po sebi. In ta zavest nam bo pokazala še bratov in še zemlje, ki je naša — pa še ni naša! 50 let so Italijani o neodrešenih bratih poročali neresnico. Vi govorite resnico in gojite ogenj hrepenenja v srcih otrok — po neodrešenih bratih. Če te dve dolžnosti poleg strogo poklicnih vršite, ste celni možje in če se kdo spotika ob Vaš svetovni nazor, ob Vaše katoličanstvo, bodite prepričani, da so krivični udarci katerekoli stranke le sunki z nožem v lastno telo. Vaše bolečine pa bo stokrat odtehtala hvaležna ljubezen poštenega slovenskega naroda.

G. ravnatelj Vunič je izvajal, da je katoličizem preporodna moč. Ker je naš narod krščanski, bodi tudi šola krščanska.

Ob vihnem navdušenju je zaključil g. predsednik Štrukelj po 12. uri krasno uspešno zborovanje.

Manifestacijsko zborovanje dijaštva.

V nabito polni dvorani Mestnega doma se je vršilo v soboto popoldne ob pol-

treh manifestacijsko zborovanje katoliškega dijaštva. Zborovanje je otvoril akademik V. A. Tovec, ki je v prisrčnih besedah pozdravil apostolskega nuncija mons. Pellegriettija s prošnjo, da naj sporoči sv. očetu, da hoče dijaštvo ohraniti zvestobo in udanost sv. očetu. (Navdušeno pritrdjevanje.) Nato je pozdravil ljubljanskega škofa dr. A. B. Jegliča s prošnjo, naj moli za naš pokret. (Živahno pritrdjevanje.) Nato je pozdravil njega, ki je kot najzvestejši drug dr. Kreku vedno stal neustrašeno na braniku za pravice naroda, dr. Korošca. (Navdušeni klici: Živio dr. Korošec! Ploskanje.) Nato je pozdravil predsed. Orlov. podzveze dr. Basaja. Za predsednika shoda je bil izvoljen akademik Tomšič.

NAGOVOR POSL. DR. KOROŠCA.

Poslanec dr. Korošec, burno pozdravljen, je izvajal med drugim: Drago dijaštvo! Dolžnost mi je, da odgovorim na vaš pozdrav. Mladina vsakega naroda in časa hoče delovati za narod. Proučuje različna gesla z namenom, ker hoče delovati za narod. Mladina se pripravlja za življenje in za delo med narodom in študira socialna in druga vprašanja. Toda kljub temu lahko čitate, da mladina, ko stopi v življenje, naleti tudi na razočaranja. Na drugi strani vidimo, da ljudje slede nekaterim, ki razširjajo blodne misli. O socializmu se različno govori, toda prepričan sem, da niti 99% socialistov in komunistov ne pozna Marxovih, Engelsovih, Behiovih, Leninovih, Bakuninovih in podobnih spisov. Toda narod jim sledi. Zakaj? Možno so razumeli, da se tu razglasa bratska ljubezen. Narod ne želi drugega, kakor ljubezen. Ako ljudje vidijo, da jih ljubite, pojdejo za vami. (Viharno pritrdjevanje.) Dobro je, da študirate, toda enega ne pozabite. Ljubezen je več kakor znanje. (Pritrdjevanje.) Velika ljubezen do naroda se mora povsod kazati. Mi vsi pa ne smemo pozabiti, da smo vsi otroci tistega očeta, ki nas je ustvaril. Zato tudi mi gremo z velikim zaupanjem na delo za narod. (Navdušeno pritrdjevanje in ploskanje. Klici: Živio dr. Korošec!)

Rektor univerze dr. A. Ušeničnik pozdravlja zbrane katoliške dijake in jim želi najlepših uspehov.

Dr. Srebrnič izroča kot dekan teološke fakultete vsekupnemu dijaštvu najiskrenejše pozdrave in opozarja pri tem, kako je g. predsednik upravičeno imenoval današnje zborovanje zgodovinskega pomena in sicer, kakor on misli, prvič reditega, ker se je uresničil up dr. Mahniča, da bosta ob univerzi slovenskega ljudstva delovala duhovniški in laički akademik skupno za svoj narod in čast sv. cerkve, drugič pa radi tega, ker imamo prvič v svoji sredi zastopnika glavarja katoliške cerkve, od katere izhajajo neštete smernice za znanstvo, socialno, splošno-versko delo itd. Pri vsem delu in stiku s pravoslavni in drugimi slovanskimi brati bodi geslo: Zvestoba svetemu očetu! (Burno odobravanje.)

Dr. Basaj pozdravlja katoliško dijaštvo v imenu Orlovске zveze in izjava: Okrasili ste tukaj svojo dvorano z dvema možema, ki danes nista več moža, ampak sta dve ideji, dve poti, po kateri mora hoditi zlasti naše katoliško dijaštvo. Dr. Mahnič naj vam bo vzgled praktičnega katolicizma, dela za inteligenco. Saj je on začel organizirati duhovnike in laike na skupnem temelju — praktičnega katolicizma. Dr. Krek pa je začel ustanovljati organizacije za priprosto ljudstvo po geslu: Začeti je treba — v tem leži skrivnost uspeha. In jutri — ako ne bo deževalo — se bo pokazal velik uspeh njegovega začnega dela. Želim, da bi tudi tega posnemali po geslu: Z Bogom za narod! Ni dijaška organizacija sama sebi namen, ne, da se sama izpopolnjuje, ampak, da dela tudi za druge — za ljudstvo. To pa najlaže delate pri Orlu, zato vas pozivljam na to delo in vam v tem smislu tudi želim veliko uspeha pri vašem zborovanju. Bog živi! (Odobranje.)

Škof dr. A. B. Jeglič izraža veselje zaradi navdušenja katoliškega dijaštva, opozarja na velike razlike med njegovimi dijaškimi leti in sedanjo dobo, ko se vsi zbirajo in delajo na temelju katoliškem. H koncu navdušuje še vse dijaštvo k zvestobi do Rima. »Le pogumno naprej, moji prijatelji, Bog naj vam da stanovitnost do konca« (Viharno odobravanje in ovacije.)

Papežev nuncij nadškof Pellegrietti se zahvaljuje slovensko za udanost in zvestobo katoliški cerkvi, nadaljujoč: »Vaš jezik ni moj materin jezik — ali vaš vera je moja vera, vaše materino srce je tudi moje katoliško srce. Jaz vem, da imam pred očmi mladino, ki ima sijajno bodočnost za narod in cerkev.« H koncu želi zborovanju mnogo uspehov in podeli papežev blagoslov. Dijaštvo je priredilo papeževemu nunciju prisrčne ovacije.

REFERATI.

Versko nravni referat:

Temelji našega verskega življenja.

(Poročal stud. theol. Strupl.)

Kot člani katoliške cerkve se zbiramo na katoliške shode, da slovesno spoznavamo svojo krščansko vero. Boj za cerkev in boj proti cerkvi je boj za pravo krščanstvo

in proti njemu. Cerkev nam je nadnaravna božja družba in kot taka nam daje božje življenje in posreduje Kristusovo milost. Najbolj nas duži z Bogom po liturgiji, posebno po sv. maši. Zato je novodobno liturgično gibanje pravi izraz verskega življenja, v katerem želi duša prav osebnega stika z Bogom. To zvezo med Bogom in človeštvom vzdržuje cerkev, zato je življenje s cerkvijo življenje s Kristusom Bogom. Po cerkvi nadaljuje Kristus svoje učlovečenje in bivanje tu na svetu, zato hočemo spoštovati in poslušati cerkev kot samega Kristusa.

V katoliški cerkvi imamo zakladnico božjega življenja, ki poteka v naše duše najbolj po zakramentih. Kakor sedem rek raja se pretakajo po vrtu katoliške cerkve. Najbolj se preraja človeštvo z božjim življenjem po sv. Evharistiji. Ta zakrament, srce mističnega telesa katoliške cerkve, je največja zakladnica skrivnostnega božjega življenja, zato pa tudi največja skrivnost naše vere. Zato jo spoznamo in razumemo le iz evangelija: »Ego sum panis vitae. Qui manducat meam carnem, in me manet et ego in eo.« To je beseda božja in božji zakon o nadnaravnem življenju. Zakoni življenja pa so večni, nespremenljivi in absolutni.

»Sentire cum Ecclesia« in evharistični kruh sta nam temelj našega verskega življenja. Brez tega krščanskega življenja ni. V okviru teh principov pa katoliško dijaštvo še na razne načine goji versko življenje. Za pravo versko življenje je prav zelo potreben verski, teološki študij, ki ga dijaštvo goji v versko-nadstvenih odsekih in seminarjih. Skupna nedeljska služba božja je dijaštvu v veliko korist, zato hočemo zanjo nastopati. To je naše prepričanje, ki ga izpričuje naša prostovoljna akademska skupna služba božja v Ljubljani. Naša dijaška organizacija je ponosna na svojo verskonravno organizirano elito, na Marijansko kongregacijo. Vsa zgodovina kongregacij priča, da je najprimernejša mladinska verska organizacija, da je kljub večstoletnemu obstoju še danes moderna. Kongregacija nam v češčenju Device Marije nudi zelo uspešen pripomoček za versko življenje. Kongregacija nam sicer ni nujna dolžnost in zapoved, a mladina sploh ne vprašuje kaj mora. Mladina hoče delati več kot tirja dolžnost, zato se oklepa kongregacije, da pokaže navdušenje za verske vzore.

Naš sedanji poklic je šola. Učimo in vzgajamo se pa za življenje. V življenju nam je treba strokovnega znanja v posebnem poklicu in še bolj nam je treba, da si pridobimo vzgojo značaja in postanemo tako značajna, katoliška zavedna mladina. Za samovzgojanje imamo mi mladi dovolj energije, saj mladina ne pozna mirovanja. Imeti moramo pred sabo cilj, ki naj ga s samovzgojo dosežemo. Ta najvišji cilj krščanske vzgoje je Kristusova osebnost. Za posnemanje Kristusove osebnosti porabimo vso energijo.

Delo samovzgoje je težko in včasih nesigurno in negotovo. Zato je potrebna tudi pomoč izkušenega vzgojitelja. Zato naj si izvoli dijaštvo posebne duhovne voditelje, da mu pomagajo pri samovzgojnem delu. Pravi cilj verskonravne vzgoje moramo spoznavati v premišljevanju verskih resnic, da si tako pridobimo trden verskonravni življenjski temelj. To spoznanje nudijo najbolj duhovne vaje, kajti njih namen je: vpoznati Kristusa in po njem živeti, izbrati si ga za vzor. Pojdimo za tem sredstvom, pojdimo za tem ciljem!

Cilj je eden in ta je Kristus: upodobiti na sebi njegov značaj. Sredstva pa so mnoga, nekatera nujna, druga prosta, neobvezna. Kristus nam pravi: »Serva mandatum meum.« In spet: »Si vis perfectus esse, serva et consilia.« Mi mladina pa pravimo: »Storiti hočemo več kot le svojo dolžnost, mandatum. Mi gremo naprej, mi gremo za sveti, mi hočemo biti katoliška elita!«

Resolucije:

1. Katoliško dijaštvo izreka neomajno udanost katoliški cerkvi, ker veruje, da je ustanovljena od Kristusa Boga kot nadnaravna verska družba in da vse čase v njej živi in deluje Kristus Bog.

2. Katoliško dijaštvo stremi za izpopolnitvijo verskega življenja, ki mora biti nadnaravno božji. Nadnaravno, božje življenje pa doteka v nas po zakramentih, posebno po zakramentu sv. Evharistije, ki je naša nadnaravna dušna hrana, zato jo pogosto prejemajmo.

3. Zavedamo se dolžnosti, da se za proučevanje verskih vprašanj in za gojitev temeljitega verskega življenja organiziramo. Najprimernejša verska organizacija pa nam je Marijina družba, ki naj duži v sebi ne le elito, marveč naj bo verska organizacija vsemu dijaštvu, ki naj ga po načelih vere in organizacije prerodi v katoliško elito.

4. Sleherni katoliški dijak naj ima priliko za individualno versko vzgojo in vodstvo v duhovnih zadevah, zato naj se v ta namen izberejo posebni dijaški duhovni voditelji. Tudi po svojih močeh naj se vsak dosamezni dijak v verskem življenju po-

glablja in utrjuje z vsakoletnimi duhovnimi vajami.

Narodnostni referat.

(Poročai stud. iur. Tratnik.)

Slovenski narod hodi stoletja svoja križeva pota. Kljub temu, da je majhen, ima vse predpogoje, ki zaznamujejo svojstva samostojnega naroda. Skupna celota, jezik, lastna kultura, to so znaki, ki dajejo vsakemu narodu značaj samostojnosti.

Z malimi presledki samo smo živeli neprestano pod robstvom tujih narodov, ki so nas hoteli potujčiti in nas na ta način uničiti. S strahom smo gledali, kako so naši narodni nasprotniki hoteli izpodkopati temelje našemu narodu s tem, da so nam odtujevali v šolah in raznih organizacijah mladino ter nas vedno huje prikrajševali v narodnostnem in kulturnem oziru. Zavedali so se predvsem, da z uničenjem naraščaja uničijo tudi narod. Toda njihov namen se ni posrečil. Sovražni pritisk je naš odpor pojačeval ter stopnjeval hrepenenje po osvoboditvi. Preko mnogobrojnih žrtev, ki so postajale ob svetovni vojni številnejše, je prihajalo osvobodjenje vedno bližje. Podpisujejo majsko deklaracijo smo znali, da se bje topot ljut in odločen boj za našo usodo. Silen razmah narodnih sil je odločil; sovražna fronta se je razbila potem, ko nismo hoteli kompromisa, ker smo vedeli, da ga ponujajo samo vsled sile. Naš narod je vstal iz stoletnega robstva in prosto pripel na svoja prsa narodno kokardo. Kdo je bil bolj navdušen, kot mladina. Vse tisto, kar smo imeli poprej v srečnih sanjah, je stopilo na mah pred nas. Ujedinjenje nas je napravilo močne, jugoslovanska država nas je privedla v krog ostalih svetovnih držav.

Toda to je bilo samo v prvih početkih ustanovitve narodne države. Preko navduševalnih manifestacij smo polagoma prešli k njeni razmejitvi in ureditvi. Tu pa smo zašli za trnjevo pot, na kateri je zopet najbolj trpel slovenski narod. Ne samo to, da je izšel iz svetovne vojne decimiran vsled velikih izgub, izgubili smo tudi žive brate. Ponesrečen plebiscit na Koroškem nam je odvzel zibelko našega narodnega telesa. Korotan, nesrečni Rapallo pa je sankcioniral ločitev naših najzavednejših bratov in sester ob divni Soči. Naše izgube so bili novi triumi tistih, ki so s srdom pozdravili ustanovitev Jugoslavije. Za nas dijaštvo se je odprlo novo polje dela — ki naj nudi pomoč zaslužnjem bratom onstran krivičnih državnih meja.

In danes! Zato ker priznavamo ideje velikih mož, ki so med prvimi in glavnimi soustanovitelji države, nas imajo za protidržavne! Zato ker stojimo v vrstah, ki se borijo za kulturno in gospodarsko osamosvojitve našega naroda, in mu pomagajo k napredku, kmo konservativni in nazadnjaški. Jaz pa mislim, da tisti, ki hoče biti naroden in tudi napreden, ne bo delal tako, kar narod neče in ne odobrava.

Bili smo tudi vedno za ožje stike s pravoslavniimi brati. Na naši strani ni zaprek. Do sporazuma mora priti, tako da se bomo borili v skupnih vrstah za procvit naše lepe Jugoslavije.

Navezati pa moramo čim ožje stike tudi z drugimi slovanskimi brati, s pomočjo katerih se bo polagoma ustvarila velika slovanska družina, ki bo prinesla slovanstvu boljše bodočnost.

Tovariši, tovarišice! Prišli smo na katoliški shod, da manifestiramo za naše verske in narodnostne ideale. Hodimo v bodoče tudi nadalje po potih, ki smo si jih začrtali, kajti dosedanje naše delo nam kaže uspehe. Živimo z našim ljudstvom ter mu stojmo na strani v težkih dneh. Narod nam bo hvaležen!

Resolucije:

1. Slov. kat. dijaštvo se zaveda velikih nalog do svojega naroda in bo posvetilo njemu in državi vse svoje sile, da jima zagotovi najlepšo bodočnost.

2. Izražamo željo, da pride čimprej do ožjega stika s pravoslavnim delom jugoslovanskega dijaštva, zavedajoč se velikega pomena, ki ga bo imelo zblizanje za kulturni razmah Jugoslavije.

3. Želimo čimprejnjega kulturnega zblizanja z vsemi drugimi slovanskimi narodi.

Pozdravi Čehov in Slovakov.

G. Zamykal, glavni urednik »Nástinca«, prinaša kat. senior Č. L. A. srčne pozdrave kat. dijaštvu iz Češke in Morave. Naglašja popolno soglasje in umevanje češko-slov. dijaštva z zborujočim jugosl. kat. dijaštvom v verskem, pravnem in narodnem pravcu. Naglašja važnost ideje civilno-metodijske kot najboljši temelj za realizacijo vseslovenske vzajemnosti. Veliko važnost polaga na versko poglavitve naše omladine in z veseljem ugotavlja, da se je letos na Velehradu udeležilo duhov. vaj preko 500 dijakov iz Č. S. R. Dokazal je, da njihova republika ni narod samih ateistov in neznabožcev, ampak da se zdravo, katoliško gibanje širi in prekvazuje celi češko-slov. narod. (Viharne ovacije.)

Jurist Gajdoš pozdravlja v imenu slovaškega kat. dijaštva. Poudarja dva principa, prvič da ni v masah naš končni cilj, ampak v poglavitvi notranjega življenja in drugič: Misel Cirila in Metoda nas druži. Nismo gostje, ampak domačini. Vse za ideje Cirila in Metoda. Delovati imamo za tem, da dosežemo versko in kulturno unijo. Končno je želel zborovanju obilo uspeha.

Sledil je referat tov. Bednarika, ki je podal razvoj poedinih slov. katoliških dija. organizacij in povdarjal zlasti tri osrednje ideje, ki so svetile kat. narodnemu dijaštvu na poti k delu za narod. Narodnost, ki jo smatra kat. dijaštvo za vsoti vseh stremeljenj, ki hočejo ohraniti narodu njegov samobiten značaj, s tem, da ojačijo njegove bi kršili pravice tujih narodov; ideja etične, kulturne in gospodarske sile, ne da bi kršili pravice narodov; ideja krščanskega socializma v duhu delovanja sv. Cirila in Metoda.

Nato je referiral tov. Vátovco naš šoli bodoči organizaciji »Slovenski dijaški svet«, o kateri se je razvila daljša izčrpna debata.

Povdarila se je ideja zmernosti pri protialkoholnem gibanju in sprejel predlog, da se kat. dijaštvo pokloni na grobu dr. Kreku.

Po 3 ure trajajočem plodonosnem razpravljanju je predsednik tov. Tomšič s spodbudnimi besedami kazoč na ideje nepozabnih dr. Kreka in dr. Mahniča zaključil krasno uspešno manifestacijsko zborovanje slov. kat. dijaštva.

Impozantna manifestacija kršč. soc. delavstva

Včeraj okoli 4. ure pop. so se zgrinjele množice krščanske socialnega delavstva okoli Ljudskega doma, kjer je bila napovedana manifestacija katoliške socialne misli v veliki dvorani, ki se je kmalu napolnila z zavednimi našimi pristaši. Dasi so se istocasno vršila manifestacijska zborovanja drugih naših organizacij, so le-te, na čelu jim vodstvo SLS, ki v javnem življenju nastopa in ščiti načela kršč. socializma, odposlala na shod našega delavstva številna zastopstva: tako slov. kat. akad. starešinstvo, ki v duhu dr. Kreka izvršuje njegov socialni testament med našo inteligenco, delegacija kat. akad. dijaštva, naši vrli krščanski učitelji, ki kot duševni delavci najbolj čutijo na sebi vso težo socialnega vprašanja, zastopniki orlovске zveze, te eminentne kmetsko-delavske organizacije naše mladine, Krekova delav. mladina; s posebnim navdušenjem pa so bili pozdravljeni zastopniki vestfalskih Slovencev in zastopniki slovenskega delavstva iz Amerike, iz dveh velekapitalističnih držav, kjer se borba za obstanek vrši v najostrejši obliki.

Zborovanje je otvoril najstarejši med nami živeči borec za krščansko socialno idejo, ki v tej borbi ni nikoli omagal in ki je med nami najlepši vzgled zvestobe in značajnosti v boju za pravice delovnih stanov — naš Josip Gostinčar, poslanec SLS, ki je zborovalce pristrčno pozdravil.

Nato je član kat. akad. starešinstva g. Alojzij Vrtovc pozdravil navzoče slovenske rudarje iz Westfalije, na čelu jim nemškega duhovnika, g. Tensunderna, kateri se je iz ljubezni do socialnega in duševnega blaga naših izseljencev v Nemčiji že davno izvrstno naučil slovenskega jezika ter se tako vživel v našega duha, da ga moremo šteti za svojega. G. Vrtovc je povdarjal veliko požrtvovalnost naših rojakov, ki so kljub velikanskim denarnim in moralnim težavam, ki danes stiskajo Nemčijo in seveda tudi nje, prišli v svojo domovino, da se udeležijo veličastne katoliške manifestacije slovenskega ljudstva. Odgovoril mu je zastopnik vestfalskih Slovencev.

Poslanec Gostinčar je po teh pozdravih povzel v kratkih besedah idealno borbo slov. krščanske socialnega delavstva za katoliško misel. Kakor je bilo prvo, ki je pod vodstvom dr. Kreka dvignilo zastavo katoličanstva, da s svojimi načeli prekvasi celokupno našo družbo, v prvi vrsti pa v smislu pravičnosti uredi odnose človeka do družbe in družbe do posameznika, tako tudi danes tvori jedro armade, katera se bori, da naše socialne odnose pokristjani, da človek človeku ne bo volk, ampak brat. Poslanec Gostinčar je bil burno akklamiran.

Za kat. akad. društvo »Borba« je pozdravil shod tovariš Albin Šmajd, kateri je naglasil, kako je delo našega katoliškega dijaštva bilo vedno prešinjeno socialnega duha. Nove, tvorne, plodonosne ideje se najprej oblikujejo v trpečih masah, tisti pa, ki jih iz te zibelke vzdigne, jim da jasno formo ter pravilno usmeri, je inteligent. V tem smislu bo slov. katoliška inteligenca tudi v naprej vršila svojo nalogo, da delovno ljudstvo vodi k vzvišenim ciljem krščanske družbe.

Zivahno je bil akklamiran član salezijskega reda, te najlepše socialne cvetke katoliške cerkve, g. dr. Zamjen, ki je prinesel pozdrave slovenskih delavskih tr-

pinov iz Amerike, kjer ravno te dni zborujejo v Cleveland-u slov. ameriški delavci, za njim je krščansko socialno delavstvo pozdravil v imenu celokupnega slovenskega akad. dijaštva tov. Franc Gubenšek.

Nato je nastopil dr. Andrej Gosar. Viharne ovacije, s katerimi je bil od zborovalcev sprejet, so bile dokaz, kako visoko cenijo slovensko krščansko socialno delavstvo nesebična prizadevanja tega najboljšega zastopnika katoliške socialne misli za njega gmočni in npravnstveni blagor. Dr. Gosarjev govor, ki ga enako, kakor govor naslednjega govornika Franca Tersegla vsled pomanjkanja prostora ne moremo v celoti objaviti, se je sukal okoli iz zdrave naravne npravnstvene zavesti človeka sledeče resnice, da je delo absolutno brezizjemna dolžnost vsakega človeka, da le delo in edino-le delo ustvarja nove vrednote, da kapitalizem kot sistem človeških dejanj, izvirajoč iz pohlepnosti in neomejene dobičkaželjnosti in ne imajoč nobenega npravnstvenega cilja, ni moralno indiferenten, ampak globoko breznravnstveni pojav in da je naloga katoliškega človeštva priznati poštenemu socialno koristnemu ročnemu in duševnemu delu prvenstvo, ki mu v produkcijskemu procesu gre. Le takrat, ko se zopet utrdi in oživi zavest, da se more tudi gospodarsko pridobitno življenje družbe ravnati po krščanskih npravnstvenih zakonih in ne po zakoni egoizma posameznikov, bomo mogli trditi, da zares živimo tako krščansko, kakor to v besedah izpovedujemo. Viharno odobravanje, ki je spremljalo vsak stavek dr. Gosarja, ne pripuščajo nobenega dvoma o tem, da ti nazori žive kot neizkorenljivo in nepremagljivo npravnstveno prepričanje v našem delovnem ljudstvu in da niso drugega kot njega točni izraz.

Popolnoma v istem smislu je govoril urednik Socialne misli Franc Tersegla, ki je na podlagi zgodovine srednjega veka, v katerem je katolištvo vladalo nad celim javnim življenjem, dokazal, da zahteve modernega krščanskega socializma nikakor niso posnete po socialističnem gibanju, marveč da so pristni in nepotvorjeni izraz socialnih nazorov kanonistov, moralistov in krščanskih modroslovcev srednjega veka, ter socialnega dela in zakonodaje, ki jo je bila katoliška cerkev uveljavila v svoji najlepši in najbujnejši dobi.

Po pozdravu zastopnika Krekove mladine je dr. Basaj kot zastopnik orlovске zveze v znesenih besedah povdarjal, kako Orel vrši in bo vršil svoja socialna poslanstva med našim narodom, čemur so navzoči z navdušenjem ploskali. Pozdrave je zaključil g. Franc Vidar, ki je povdarjal, kako esno je združen slov. učiteljski proletarijat z ročnim delavstvom in kako bodo iz te tesne zveze pognali bogati sadovi za osvoboditev vseh trpinov v smislu krščanstva, katero je evangelij vseh zaslužjenih in zatiranih.

Včerašnja manifestacija krščanskega socialnega delavstva je pokazala, kako je duša celokupnega našega katoliškega gibanja prizadevanje za socialno-npravnstveno povzdigo slovenskega delovnega ljudstva, kako je v idealizmu naših delovnih stanov najtrdnnejše jamstvo za njega napredek in kako so sile celokupne slovenske katoliške inteligence usmerjene v to, da vrše delo npravnstvenega in socialnega preporoda našega kmetsko-delavskega naroda.

Kongres Kršč. ženske zveze.

Dne 25. avgusta 1923 ob pol 4. uri popoldne je napolnilo slovensko katoliško žensko veliko dvorano Uniona, obe galeriji in balkon do zadnjega kotička. Kongres je otvorila g. dr. Angela Piskernik, ki je pozdravila zborovalke in apostolskega nuncijskega Pellegrinetija, ki je prišel z ljubljanskim škofom dr. A. B. Jegličem na kongres krščanskih slovenskih žensk. Navdušeno so kongresistnje pozdravljale apostolskega nuncijskega in preljudbenega ljubljanskega višjega pastirja. Na to so sledili referati. Gospa Sada pl. Kleinmayr je referirala o temi: Krščanska vzgoja otrok in nerazdružitev zakona; o ženski organizaciji je poročala gđ. Cilka Krekova; o predmetu: Žena in socialno delo gđ. Antonija Luzovič iz Tcharjev; o »Modi« gđ. Nežika Perc iz Celja, o predmetu »Žena in treznost« gđ. Minika Gričar iz St. Ruperta, o »Krščanski ženi« gđ. Marija Resnik iz Koprivnice, o predmetu »Žena gospodinja« je referirala gđ. Micika Mogel iz Braslovč in o »Dobrodelnosti« gđ. Minika Zidar iz St. Ruperta.

Ko je gospa Sada pl. Kleinmayr v svojem govoru zahtevala žensko volivno pravico, je zaoril v dvorani urno besni klic: »Dajte nam volivno pravico!«

Na pozdrav predsednice ge. dr. Piskernikove je odgovoril ljubljanski višji pastir dr. A. B. Jeglič: »Ko pozdravljam Vaš kongres, želim, naj Bog Oče blagoslovi Vaše delovanje.«

Nagovor apostolskega nuncijskega.

Ap. nuncij msgr. Pellegrinetti je tudi blagovolil pozdraviti kongres Krščanske ženske zveze. Izvajal je v slovenskem jeziku: Slovenske matere! Težka je Vaša naloga vzgajati Vaše otroke v vernem, katoliškem duhu. Toda izpolnjujete jo. Slovenska žena in slovenska deklica je znana, da je bila od svojih mladih let sem udana katoliški Cerkvi in svetemu Očetu. Pobožnost, zvestoba in vdanost sv. katoliški Cerkvi slovenske žene je znana. Prosim Vas in upam, da boste ostale zveste in vdane sv. katoliški Cerkvi in sv. očetu. (Zivahno pritrdjevanje in ploskanje.) Odposlanec sv. očeta msgr. Pellegrinetti je na to podelil kogresistinjam apostolski blagoslov. Med velikim pritrdjevanjem je kongres na predlog gospe Leopoldine Dolenceve sprejel sledeče

RESOLUCIJE.

Na ženskem zborovanju dne 25. avgusta 1923 zbrane Slovenke krščanskega mladenja podajajo kot predstaviteljice ogromne večine žen in deklet na Slovenskem narodnim poslancem Jugoslov. kluba oziroma cerkvenim dostojanstvenikom sledeče resolucije s prošnjo, da jih na merodajnih mestih predložijo in jih zagovarjajo v skorajšnje uresničenje.

1.

Slovenko žensktvo zahteva, da se slovenska deca v ljudskih, meščanskih in srednjih šolah krščansko vzgaja, da mora zato vse debatiranje o vprašanju, če se naj verski pouk ohrani ali odstrani, prenehati, in da morajo merodajni činitelji pozvati kakor v krajevni, tako tudi v okrajni in višji šolski svet zastopnice krščanskega mladenja žensktva.

2.

Slovenska žena stoji glede zakona na strogo krščanskem stališču in zato zahteva: a) da se svetost zakona varuje in uvažuje; b) da kakor cerkev, tako tudi civilna oblast naj ne priznava veljavnosti novega zakona ločenih oseb, dokler je prvi zakonski drug živ; c) da se iz naših novih zakonikov, katerih paragrafi se objavljajo v uradnih listih, iztrebi pojem in beseda »nezakonita žena«. Slovenska žena prizna možu samo eno družico, in ta je njegova zakonita zakonska žena; d) da nam pošilja vlada na vodilna mesta osebe, ki so npravnstveno neoporečne.

3.

Slovenska žena zahteva, da smatra civilna in cerkvena oblast pri nezakonskem očetu nezakonskega otroka za zakonski zadržek in varujeta s tem ženo pred izkoriščanjem od strani brezvestnih zapeljivcev in obljuditeljev zakona.

4.

Slovenska žena zahteva, da naj nosi zakonski kakor tudi nezakonski otrok očetovo ime, da je pristojen v očetovo občino, in da skrbi oče za njega v ravno isti meri, kakor mora skrbeti zakonski oče za zakonskega otroka.

5.

Slovenska žena zahteva, da prejmejo uradniki in delavci kakor v zasebni, tako tudi v državni službi človeka vredno plačo, da bo enkrat konec brezvestnemu izkoriščanju najboljših delavnih moči, konec izmozgavanju žen, ki se morajo, mesto, da bi izpolnjevale svoje družinske dolžnosti, pehati za zaslužkom, da z možem vred obvarujejo otroke pred poginom, konec nagote in lakote naših otrok, ki bi morali biti radost in ponos naroda, a so v teh razmerah dostikrat slučajno zlo.

6.

Slovenska žena opazuje z gnevom v srcu hibe našega družinskega in socialnega življa, ki pa jih ne more odstraniti, ker nima političnih pravic. Radi procvita družinskega in javnega življenja zahteva, da se ji prizna enakovrednost z možem v drugim in javnosti in se ji da aktivna in pasivna volivna pravica.

Predsednica dr. Piskernik je na to zaključila kongres.

»Pridi Sv. Duh« v stolnici.

Zvečer ob pol sedmih se je v krasno okrašeni in čarobno razsvetljeni stolnici sv. Nikolaja zbralo verno občinstvo in napolnilo cerkev do zadnjega kotička, da izprosi božjega blagoslova za V. katoliški shod. Slovesno so zadonele orglje, ko so vstopili v katedralo apostolski nuncij msgr. Pellegrinetti, nadškofje in škofje, ki so prišli na V. katoliški shod.

Episkopat je zasedel sedeže stolnega kapitlja za velikim oltarjem; apostolski nuncij je klečal na klečalniku pred velikim oltarjem. Ljubljanski višji pastir dr. Anton B. Jeglič je nato zapel »Veni sancte Spiritus!« »Pridi sveti Duh!« Ko je prevzvišeni škof podelil še blagoslov »Naisvetejšim, ie bila pobožnost končana.

Prihod ministra dr. Jankovića.

Včeraj ob 10. uri 42 minut dopoldne se je pripeljal z brzovlakom na V. katoliški shod namestnik ministrskega predsednika minister za promet dr. Velizar Janković kot zastopnik celokupne vlade. Ob prihodu je igrala vojaška godba. Ko je minister izstopil, ga je najprej pozdravil veliki župan dr. Lukan, nato ljubljanski škof dr. Jeglič in predsednik Jugoslovanskega kluba, minister n. r. dr. Anton Korošec, ki je ministru dr. Jankoviću predstavil podžupana dr. Stanovnika, predsednika pripravljalnega odbora dr. Slaviča, predsednika sprejemne komisije dr. Adlešiča in občinske svetnike Pirca, Albina Zajca in Oreška.

Ljubljanski podžupan dr. Stanovnik je nato ministra pozdravil:

Gospod minister! V prijetno dolžnost štajem pozdraviti Vas, gospod minister, v zastopstvu mestne občine pri Vašem dohodu v Ljubljano k izrednemu slavlju našega naroda, ko ste dospeli na V. katoliški shod. Sporočam Vam, gospod minister, najudanejšje pozdrave ljubljanskega meščanstva, Vašega prihoda se raduje vse katoliško slovensko ljudstvo, ki je prihitelo v ogromnih množicah na svoj izredni praznik. Dobrodošli, gospod minister, v prestolici Slovenije!

Namestnik ministrskega predsednika dr. Janković se je občinskemu zastopstvu na pozdravu zahvalil:

Hvala Vam za Vaše prijazne pozdrave. Prinašam Vam tudi pozdrav gospoda ministrskega predsednika, ki je žal odsoten in se V. katoliškega shoda osebno ne more udeležiti. Organizacija slovenskega katoliškega ljudstva mi je že poznana. Želim Vašim zborovanjem obilo uspeha in sem prepričan, da se bodo vezi med Slovenijo in Belgradom potom medsebojnega spoznavanja še bolj ojačile in bodo postali odnosi še bolj prijateljski.

Nato je ministra dr. Jankovića v imenu sprejemne komisije pozdravil dr. Adlešič, ki je v svojem nagovoru poudarjal versko-kulturni namen V. katoliškega shoda. V svojem odgovoru je g. minister naglašal, da je vlada vedno obračala svojo pozornost na katoliški živelj v državi.

Pozdravil se je minister dr. Janković podal pred kolodvor, kjer je vstopil v avtomobil in se v spremstvu velikega župana dr. Lukana odpeljal v vladno palačo na Bleiweisovi cesti. Sprevod je moral radi skrajno slabega vremena izostati. G. minister bo danes prisostvoval slavnostnemu spreodu ob strani Nj. Veličanstva kralja Aleksandra na balkonu justične palače.

Jugoslovanski škofje v Ljubljani.

Včeraj popoldne ob petih so se pripeljali z brzovlakom jugoslovanski škofje. Na kolodvoru se je zbrala ogromna množica ljudstva. Na peronu so pričakovali visoke goste ljubljanski škof dr. Jeglič, pripravljalni odbor za katoliški shod in zastopniki katol. organizacij z zastavami. Ko je vlak privozil na kolodvor, je zaigrala godba Mladinskega doma na Kodeljevevi. Pripeljali so se: sarajevski nadškof dr. Šarič, mariborski škof dr. Karlin, škof Mišić iz Mostara, dr. Mileta, škof iz Šibenika, Garič, škof iz Banjaluke, Akšamović, škof iz Djakova, dr. Marušić, škof iz Senja, dr. Njaradi, škof iz Križevca, dr. Marčelič, škof iz Dubrovnika, msgr. Dunci, škof iz Lješa, Rodić, apost. administrator iz Vel. Bečkereka, in Budanović, apost. administrator iz Subotice.

Visoke goste je v imenu mesta Ljubljane pozdravil podžupan dr. Stanovnik. Zahvalil se je v imenu škofov nadškof dr. Šarič.

Nato so se visoki gostje podali pred kolodvor, kjer jih je tisočera množica burno pozdravljala. Škofje so nato sedli v avtomobile in se odpeljali v škofijsko palačo.

Politične vesti.

+ Posredovanje dr. Korošca za železničarje. Predsednik Jugoslovanskega kluba je včeraj govoril z železniškim ministrom dr. Velizarjem Jankovićem radi militarizacije železničarjev in ga ponovno prosil, da gospod minister dvigne militarizacijo železničarjev. Minister mu je obljubil, da bo to v par dneh storil.

+ Zunanji gosti V. slovenskega katoliškega shoda iz Češko-Slovaške, Rusije, Francije, Belgije, in Anglije, zastopnik katoliških Mažarov, zastopniki Avstrije, Nemčije, Amerike in Italije, vsi imajo priložnost prepričati se o duševni plitvosti in podkulturni stopnji slovenskega napredništva iz člankov v včerajšnjem in današnjem — »Slovenskem Narodcu«.

+ Uradna izjava. »Samouprava« z dne 24. t. m. objavlja: »Pooblaščenici smo objavili, da dr. Velizar Janković, zastopnik ministrskega predsednika, ni

dal nobenemu listu nikakega interviewa in nikake izjave za liste o vprašanju glede Radića. — Iz kabineta ministrskega predsednika.

+ Ruski emigrantje in Slovanstvo. Ruski emigrantje v svojih glasilih v najnovejšem času zelo napadajo neodvisne in svobodne slovenske države, ker se nočejo zdržati, da z mogočnimi armadami preženo iz Rusije boljševiško vladno in vzpostavijo zopet stari režim. Tako piše »Novoje Vremja«: »Tretja Rusija bo Evropi in Slovanstvu izkazane za sluge« primerno vrnila. Evropa noče iztrgati Rusije iz boljševiških krempljev, ampak je popolnoma pozabila, da so svoj čas carji Pavel I., Aleksander I. in Nikolaj I. hiteli Evropi na pomoč. Take napake Rusija ne bo nikdar več zagrešila. Rusija bo vodila v bodočnosti zgolj rusko politiko in bo skrbela edinole za blagor svojih narodov. Rusija je lahko močna tudi brez Evrope. Na slovenske narode pa bomo gledali s stališča, kako so se oni obnašali napram nam v času največje nesreče in našega ponižanja.

+ Slovaški Radić. Kakor je odšel iz Hrvatske Radić v tujino v propagandistične svrhe, tako je odšel na tuje tudi bivši madžarski profesor Tuka iz Čehoslovaške. O aferi Tukovi piše »Slovensky Dennik«: »Slučaj prof. Tuke je treba presojati tudi s stališča, ki nastane, če odpotuje predstavnik kake politične stranke v prijateljsko ali neprijateljsko inozemstvo, da tam očrni čehoslovaško državo. Dokler ni bilo ugotovljeno, da stoji za prof. Tuko celokupna slovaška ljudska stranka, so ljudje lahko mislili, da je Tuka odpotoval na svojo pest, ker njemu osebno nova država ne prija. Naknadno pa je ljudska stranka izjavila, da odobrava odhod prof. Tuke, in da mu je celo dala polnomoč za njegovo akcijo. S tem je Ljudska stranka vzela vso sramoto na sebe. Tuka torej ni odpotoval kot zasebnik, ampak kot predstavnik politične stranke. K temu dejstvu pa je treba zavzeti posebno stališče in sicer: Dejstvo, da je stranka njegov odhod odobrila, nič ne zmanjša sramote njegovega čina. V tem soglašajo vsi nacionalno misleči ljudje, tudi oni, ki so poklicani o takih zablodah soditi pred sodiščem. Sedaj gre le še za število onih, proti katerim bi tudi bilo potrebno sodnijsko postopati. Tu nastane vprašanje, če naj se uvede sodnijsko postopanje proti vsem, ki naknadno odobravajo Tukov odhod? Bilo bi vendar krivično, če bi se moral Tuka sam pokoriti za grehe vseh. Zato je potrebna obsodba vseh.«

+ Značilna dogodbica. Neki pariški list, ki se običajno ne bavi s politiko, je objavil te dni uvodnik, v katerem trdi na podlagi govorov dr. Stresemanna, da je zblizanje med Francijo in Nemčijo mogoče. Ta članek je napisal znani francoski časnikar Herbet. Ta trditev je tako vplivala na občinstvo, da je pokupilo v najkrajšem času 600 tisoč izvodov tega lista, dočim se ga drugače razpeče približno po 200 tisoč. To je očividni dokaz, kako zelo si žele Francozi končnega in trajnega miru.

+ Vprašanje in odgovor. Kedaj vstane genijalni mož, ki bo katolištvu zaklical, da naj se umakne nazaj v cerkev in prepusti javno življenje drugim, se povprašuje včerajšnje »Jutro«. Ta mož je že vstal in se nahaja že par desetletji med nami. Piše se Gregor Žerjav.

Pisarne katoliškega shoda.

PREDSEDSTVO PRIPRAVLJALNEGA ODBORA:

Dunajska cesta št. 38. — Telefon št. 21.

CENTRALNA INFORMACIJSKA PISARNA
Miklošičeva cesta št. 5. — Telefon št. 156.

KOLODVORSKA INFORMACIJSKA PISARNA:

Južni kolodvor. — Telefon št. 725.

STANOVANJSKA KOMISIJA:

Gospodarska zveza, Dunajska cesta št. 29.
Telefon št. 137.

REDITELJSKA KOMISIJA:

Jugoslovanska tiskarna. — Telefon št. 549.
V nedeljo dopoldne je rediteljska pisarna:
Operno gledališče. — Telefon št. 231.

PREHRANJEVALNA KOMISIJA:

Gospodarska zveza, Dunajska cesta št. 29.
Telefon št. 137.

OKRAŠEVALNA KOMISIJA:

Gospodarska zveza, Dunajska cesta št. 29.
Telefon št. 137.

GLAVNA SANITETNA POSTAJA:

Hotel »Union«. — Telefon št. 26.

Opomba. Ta seznam je definitivni. Predsedstvo naj se obiskuje le v važnih zadevah, drugače daje informacije Centralna informacijska pisarna. Tam se prodajajo tudi sporedi in vozni redi ter se bo vršilo žigosanje izkaznic. — Vsakemu udeležencu katoliškega shoda so pisarne za vse informacije na razpolago.

Prireditve ob priliki katol. shoda.

Pevska vaja za sv. mašo bo točno ob 7. na dvorišču realke. Tudi ob slabem vremenu bo tam važen sestanek vseh pevcev, ker se bomo porazdelili na več zborov. Pridite točno vsi! Oni pevci, ki bodo šli v sprevodu, naj pridejo k pevskega zboru pri oltarju takoj, ko dospo na slavnostni prostor!

»Assumptio.« Za koncert »Ljubljane« je še nekaj vstopnic na razpolago. Dobe se v trafiki »Union«, ali zvečer pri blagajni. Ravnotam se dobi tudi popolno besedilo oratorija s kratkim uvodom. Klavirskih partitur ni več, ker so že zdavnaj pošle.

One, ki so vstopnice rezervirali, naj jih vzamejo že dopoldne v trafiki, ker s tem delo na večer pred koncertom zelo olajšajo.

Generalna vaja za nedeljski koncert »Assumptio« je bila v petek prav lepa. Dvorana je bila polna, izvajanje — zbor in orkester — dobro pripravljeno. Upati smemo, da bosta koncerta vredna truda — lepega Sattnerjevega dela.

LJUDSKI ODER.

»Pasijon« ali »Kristusovo trpljenje in smrt« se bo uprizoril ob priliki Katoliškega shoda v večjem obsegu, kakor se je o Veliki noči. Nastopilo bo nad 120 oseb. Za one, ki odhajajo že zvečer v nedeljo, je namenjena nedeljska popoldanska predstava, ki se začne ob 4. uri popoldne in se konča ob 7. uri zvečer. Druge predstave so v soboto, nedeljo in ponedeljek ob 8. uri zvečer. Predprodaja vstopnic vsak dan od 10. do 12. ure dopoldan in od 4. do 7. ure popoldan, v pisarni Ljudskega odra (Ljudski dom).

JAVNA TELOVADBA ORLOV.

V nedeljo ob 4. popoldne se vrši na Stadionu ob Dunajski cesti javna telovadba Orlov in Orlic.

Slov. kat. dijaštvu!

V ponedeljek ob 1. uri popoldne se zberemo na Martinovi cesti pri železniškem mostu, da posetimo grob našega voditelja dr. Janeza Ev. Kreka. Pridite vsi brez izjeme točno.

Referentom v odsekih V. katol. shoda.

Gg. referenti v posameznih odsekih se naprošajo, da sestavijo kratke izvlečke svojih poročil v svrhu objave v časopisju.

Seja ministrskega sveta.

Belgrad, 25. avgusta. (Izv.) Danes od 5.—8. se je vršila seja ministrskega sveta pod predsedstvom zunanjega ministra dr. Ninčiča. Razpravljali so o zunanjepolitičnem položaju, posebno o reškem vprašanju. Dr. Ninčič je poročal o sestanku z dr. Rybašem v Avians les Bains in o instrukcijah, ki jih je dal Rybašu. Kar se tiče reškega vprašanja, so vesti o Mussolinijevem ultimatu netočne. Tudi vesti o demisiji dr. Rybaša niso resnične.

Nova obrtna banka.

Belgrad, 25. avgusta. (Izv.) Minister za trgovino dr. Kojić je izjavil, da se bo 1. septembra udeležil otvoritve ljubljanskega velesejma. Dalje je izjavil, da se bo v Belgradu vršil sestanek trgovskih in obrtnih zbornic, na katerem se bo ustanovila obrtna banka s kapitalom 20 milijonov dinarjev. Od tega bodo dale obrtne zbornice 10 milijonov, velike banke 5 milijonov, država 5 milijonov.

BALDWIN V PARIZU.

London, 25. avg. (Izv.) Ministrski predsednik Baldwin je danes odpotoval v London.

CILJI ANGLEŠKE POLITIKE.

London, 25. avgusta. (Izv.) Predsednik trgovske zbornice Lloyd Creawe je v nekem svojem govoru izjavil, da sta cilja angleške politike, da se prvič od Nemčije doseže čimhitrejši in kar najvišji znesek na račun reparacij in drugi, da se ustvari v Evropi urejene in stalne razmere.

VSTAJA NA MALAGI.

Madrid, 25. avgusta. (Izv.) V zvezi z vstajo na Malagi so aretirali 16 vojakov in dve civilni osebi.

ARETIRAN ŠTRAJKOVNI ODBOR.

Bilbas, 25. avgusta. (Izv.) Štrajkovni odbor so zarpil. Delo se že vrši normalno.

ZAVEZNIKI ZAPUŠČAJO TURŠKO OZEMLJE.

London, 25. avgusta. (Izvirno.) Listi poročajo, da se po ratifikaciji lozanske mirovne pogodbe po angorski narodni skupščini pripravljata hitra izpraznitev zasedenega turškega ozemlja. Danes so zapustile Carigrad tri čete. Težke topove so vkrcali na ladje.

Dnevne novice.

— Umrl je v Zagrebu znani hrvatski pisatelj in dramatik Milan Ogrizović, star 46 let. Pokojni je bil eden najboljših hrvatskih dramatikov. Pogreb bo v ponedeljek popoldne ob štirih.

— Izredni občni zbor »Slovaškega sveta« se bo vršil v ponedeljek, 27. t. m. ob pol 2. popoldne v dvorani šentpeterskega prosvetnega društva poleg cerkve sv. Petra, na kar vse tovariše in tovarišice ponovno opozarjamo. Udeležba je za vse člane obvezna. — Odbor.

— Krasna, izvirna slovenska slika sv. Očeta Pija XI. je udeležencem katol. shoda na ponudbo. Naroča se v Jugoslov. knjigarni in pri Ničmanu. Na ogled bo tudi pred vhodom v Unionovo dvorano. Cena 50 Din. — Najlepši spomin na katoliški shod!

— Kvišku zdaj, dežela vsaj! Prizeži stari veri staro zvestobo! Tako kliče ob koncu ravnokar izišla knjižica z naslovom »Nova vera«. Z žarko lučjo nam pokaže, v kaki smeri se giblje moderni svet v verskem oziru. Opozarja nas na marsikak pojav v modernem življenju, ki si ga nismo znali razlagati. Knjižica želi opozoriti vse verno slovensko ljudstvo na nevarnost, ki preti njegovi veri v naših dneh. Pisana je poljudno in živahno ter popolnoma v smislu in po namenih katoliškega shoda, in namenjena za to, da se razširi med maso ljudstva in ga utrdi v stari veri. Stane 4 dinarje in se dobi te dni na stojnicah, sicer pa pri Ničmanu in v Jugoslovanski knjigarni.

— Volitev v zdravniško zbornico. — Iz zdravniških krogov smo prejeli: Dne 1. septembra se vrši volitev v zdravniško zbornico. Slovensko in mariborsko zdravniško društvo kandidirata v zbornični odbor med drugimi tudi dva Nemca. Slovenski zdravniki ugovarjajo z vso odločnostjo proti tej nameri in bodo volili mesto dr. Ipavtza in dr. Drascha dr. Benjamina Ipavica in dr. Viktorja Kaca, oba iz Maribora. Prav res smo radovedni, bodo-le imeli slovenski zdravniki poguma dovolj, da se uprejo ponemčevanju zbornice.

— Vpisovanje učencev v I. razred na I. deški meščanski šoli v Ljubljani na Prulah in onih, ki so že prejšnje leto obiskovali to šolo, se bo vršilo dne 11. septembra od 8.—12. ure dopoldne in od 14.—18. ure popoldne. V prvi razred se sprejemajo učenci, ki so s splošno povolnim uspehom — z redi prav dobro in dobro — dovršili peto šolsko leto na kakih javni ali zasebni šoli s pravico javnosti. Učenci iz šestega razreda osnovne šole se sprejemajo izrecno le v prvi razred meščanske šole. Pismeni ponavljalni izpiti iz srbohrvaščine, slovenščine, matematike in opisne geometrije se bodo vršili dne 3. septembra točno ob 8. uri zjutraj. Ta dan se morajo zgledati tudi vsi drugi učenci, ki imajo ponavljalne izpite, da izvedo, kdaj se ti vrše. Učenci, ki žele delati izpit za kak višji razred meščanske šole, naj se zgledajo tudi ta dan pri ravnateljstvu. Dne 12. septembra je ob 8. uri služba božja v cerkvi sv. Florijana. 13. septembra se prične ob 8. uri zjutraj redni šolski pouk.

— Na I. drž. gimnaziji v Ljubljani bo vpisovanje učencev za I. razred v omejenem številu v nedeljo, 9. sept., od 10.—11. ure. Med 11.—12. se je zgledati tudi repetentom I. razreda. V ponedeljek, 10. septembra, točno ob 8. se bodo sprejemali v ravn. pisarni dijaki drugih zavodov v razrede II.—VIII., toda le po navedbi tehtnih razlogov. Učenci II.—VIII. razr., ki morajo pred sprejemom na tuk. zavod polagati sprejemne izpite, naj se zgledajo v ravn. pisarni v ponedeljek, 3. sept., od 10.—11. V torek, 11. sept., vpisovanje dosedanjih učencev v pripadajočih razredih od 9.—10. ure. — V sredo, 12. sept., ob 8. bo slovesna sv. maša v domači kapeli, nato se dijakom v razredih razglase disciplinarni predpisi in urnik. V četrtek, 13. sept., pa se prične ob 8. redni pouk. Podrobnosti so objavljene na uradni deski. — Ravnateljstvo.

— Prijatelje sporta opozarjamo na nogometno tekmo med Ilirijo in zagrebško Concordijo, ki se vrši danes ob 17. uri na igrišču Ilirije pred drž. kolodvorom.

— Eno klatro drv za dva dinarja dobi tisti, ki si kupi tombolsko karto in ima potem srečo, da zadene glavni dobiček na tomboli, ki jo priredi podružnica Jugoslovanske Matice v Kamniku dne 8. septembra. Ker bo na tomboli poleg tega še vse polno drugih lepih in praktičnih dobitkov in ker je Kamnik ena naših najlepših izletnih točk, Jugoslovanska Matica pa denarja nad vse potrebuje in vredna, ne dvomimo, da se bo rodoljubno občinstvo v velikem številu udeležilo tombole. Dne 8. septembra v Kamnik na tombolo!

— Mehanična delavnica L. Baraga v Šelenburgu ulici 6 (poleg glavne pošte) izvršuje točno in po zmernih cenah vsa naročila na pisalne stroje ter vse potrebščine za pisalne in računske stroje in druge razmnoževalne aparate. Več najde čitatelj zadaj med oglasi.

— Vojne vdove in sirote, ki so bile včlanjene pri »Zvezi vdov« se tem potopm

obveščajo, da se na podlagi uradne obave njihove razpustitve lahko včlanijo pri podružnici udruženja vojnih invalidov v Ljubljani. Prinesti ima vsaka pokojninsko polo. Brez iste se ne sprejme.

— Izdelovanje vojaških oblek. V najkrajšem času bo začela obratovati v Zagrebu »Vojno-odečna radionica«, ki je bila prenešana v Zagreb iz Vevč. Delo se bo izvrševalo na drž. strojih in se bo plačevalo po kosih. V delo se bodo sprejemale tudi civilne osebe. Reflektanti naj se zglašijo osebno ali pismeno v Jelačičevi vojašnici, Ilica št. 207 v Zagrebu pri upravi omenjenega zavoda.

— Amerikanci rabijo Wrigley žvečilni gumi (Cherwing gum) samo zato ker isti pospeši prebavo, odstrani žejo, varuje zobe pred gnulobjo, odstrani neprijetni duh in suhota v ustih. Znano je, da športniki in turisti ne smejo uživati alkohola in tobaka, vsled tega je Wrigley žvečilni gumi za ta najboljši nadomestek, vrhu tega pa se z istim prihrani tudi mnogo denarja. Posebno priporočljiv je za delavce, ker pri delu ne smejo kaditi in si z njim preženejo zaspanost in utrujenost. Wrigley žvečilni gumi se dobi pri generalnem zastopstvu drogerija »Adrijac«, Ljubljana, Selenburgova ulica, kakor tudi po vseh drugih drogerijah.

4976

Štajerske novice.

Š Rogaska Slatina. Prosim Vas, da blagovolite objaviti, da so vse vesti o visokih svotah, katere je tu baje zgubil v igri g. Tica Popović že zaradi tega neosnovane, ker imenovani gospod v letošnji sezoni še sploh ni bil v Rogški Slatini. — Ravnateljstvo držav. zdravilišča Rogška Slatina.

Jubilejni škofov ornat.

Najkrasnejše umetniško delo v stroki vezilstva — škofa Jegliča jubilejni ornat, je izvršen in bo v soboto, nedeljo, ponedeljek in torek razstavljen v Alojzijevešču in sicer: vse dneve od 8—12 in od 14—18; v nedeljo pa od 13—18. Vstopnine ni. Prostovoljni darovi se sprejemajo, ker vsa vsota za stroške še ni zbrana. Nihče naj ne zamudi ogledati si to krasno delo.

Prosveta.

Prof. Ivan Dolencec: Dr. J. E. KREKA IZBANI SPISI. 1. zvezek: Mlada leta (1865 do 1892). S 6 slikami. — V Ljubljani 1923. Izdalo društvo Dr. J. E. Krek. V komisiji Nove Založbe v Ljubljani, Kongresni trg št. 19. Cena broš. 45 Din, vez. 56 Din.

Kaj bi dali vsi neštevilni udeleženci letošnjega katoliškega shoda, da bi med govorniki nastopil tudi mož, ki je leta 1892. (ob 1. katoliškem shodu) kot mlad kapelan prvi nastopil pri socialnem odseku in takoj vzbudil občudovanje, in ki je bil pri naslednjih naših katoliških shodih idejno središče! Kaj bi dali vsa naša izobraževalna društva, da bi še enkrat mogla poslušati svojega nepozabnega ustanovitelja! Kaj bi dali naši akademski starešine za eno samo živo besedo iz ust moža, ki jim je bil v dobi akademskih študij najboljši prijatelj in varuh! Pa zastoj! Dr. Janez Evangelist Krek počiva v grobu. A ne ves — spomin nanj živi med nami. In to je čudovito: Kakor je senca zvonika tem daljša, čim bolj se sonce bliža zatonu, tako vstaja dr. Jan. Ev. Krek tem večji pred nami, čim bolj ga grob oddaljuje našim očem. Dokler je živel med nami, nismo vedeli o njegovi mladosti skoro nič; zdaj imamo kar celo knjigo o njej. Dokler je živel med nami, nismo nič prav vedeli, česa vsega se je učil v svojih mladih letih, da je mogel potem tako radodarno, tako bogato deliti iz svoje neizmerno duševne zakladnice; zdaj vemo precej dobro tudi to, kako je v tišini zorel njegov veliki duh.

V življenjepisih velikih mož radi gledamo njih slike, zlasti iz deške in mladeniške dobe, da jih primerjamo s slikami poznejših let in vidimo, kako se je obraz spreminil. Pri Kreku, žal, tega ne moremo; do leta 1892., ko je dovršil vse svoje študije, se namreč ni dal nobenkrat fotografirati. No, pa vseeno smo zdaj dobili tudi iz tistih prvih njegovih let štiri slike: kakšen je bil kot otrok v ljudski šoli, kakšen kot študent v gimnaziji (v latinskih šolah), kakšen kot bogoslovec v ljubljanskem bogoslovnem semenišču in kakšen slednjič kot duhovnik, ko se je štiri leta učil za doktorske izpite na Dunaju. Pa še več! Dasi nimamo tudi nobene fotografije Krekovih roditeljev, očeta in matere, vendar vidimo tudi njiju oba dobro naslikana, zlasti Krekovo mater, v tej knjigi. Vse te slike nam je s svojim večjim peresom dovršil profesor Ivan Dolencec in sicer z vsemi le možnimi pripomočki, ki so mu bili dosegljivi: iz ustnih spominkov vrstnikov teh treh rajnikov, iz uradnih listin (šolskih spričeval itd.) iz pisem, kolikor se jih je po sreči še ohranilo, ter iz mladostnih spisov Krekovih, katerih nektare (a zelo važne) je g. profesor kakorekolt izkopal iz pozabljenosti, ker so bili ali nenapisani ali podpisani z znaki.

sedanji generaciji neumljivimi in ki jih je ugotovil g. profesor bodisi po notranjih kriterijih (slog, vsebina...) bodisi na podlagi izjav še živih priči. Še nekaj let naj bi minilo, pa teh priči ne bi bilo več in važni spomeniki iz Krekovih mladih let bi bili pozabljeni. Že iz tega ozira smo za ta prvi zvezek pisatelju hvala dolžni.

Mati in sin! Srečna je bila misel pisateljeva, da nam je Krekovo mater tako živo opisal. Skoro bi lahko rekli: vse poglavitne lastnosti sinove vidimo že na materi: dovpt, zgovornost, pobožnost, zlasti pa brezmejno ljubezen do siromakov. Tiste strani, ki govorijo o Krekovi materi, so morda najlepše med vsemi (str. 11.—14., pa tudi str. 119.—133, kjer je v povesti »Stara matič sin vpletel precej potez svoje matere.

Sliko o Kreku in ljudski šoli je pisatelj zelo skril (najbrž iz bojazni, da knjiga ne bi preveč narasla), dasi bi jo bil lahko izpopolnil s nekaterimi važnimi epizodami, posebno s tisto, ki jo na str. 183 omenja (Krekove mladostne sanje o Jugoslaviji). — Kreka kot gimnazijca v Ljubljani (1876 do 1884) nam opisujejo naslednje strani (16—24). Zdi se mi, da je bila to za pisatelja najtežja naloga. Širšim krogom bo ta oddelek morda težje prebavljiv; za vse pa, ki so sami šli skozi osem let gimnazije, bodo te strani velezanimive in le — prekratke. Pa kako naj bi bil g. pisatelj več pisal, ko je vprav ta — sama na sebi najdaljša in najvažnejša — doba tako malo znana! Iz večine govore tudi samo šolski katalogi ter slučajno ohranjene slovenske naloge (iz osme šole). Iz gimnazijskih let imamo torej bore malo zunanje zgodovine njegove: bil je — po katalogih — nekako srednjedober dijak, odličnjak samo enkrat. Vobče smo mlajši, ki smo bili par let za njim, malo vedeli o njem; samo to je bilo znano, da se preživlja z inštrukcijami, da dela slovenske in nemške domače naloge vsem, ki se k njemu zatekajo, ter da v svoji nalogi rad zagovarja misel, vprav nasprotno profesorjevi. (Zdaj to vidim potrjeno v nalogi, tiskani na strani 139!) Poprečno so bili njegovi redi v spričevalih »povoljno« in »zadostno«, v slovenščini pa vedno »odlično«. (Nehote se tu človek spomni drugih sličnih mož, ki so v srednji šoli bili poprečniki, potem pa voditelji naroda; tako n. pr. Bismarck, ki je dobil v zrelostnem spričevalu menda same »zadostne«, tudi dr. V. Oblak, najboljši učenec Jagličev, je bil na gimnaziji le srednjedober učenec.) Bogata pa je morala biti njegova notranja zgodovina v gimnazijski dobi: saj je takrat položil temelj vsemu svojemu čudovitemu spoznavanju tujih jezikov in slovstev. In pisati je takrat začel: kot tretješolec v »Domače vaje« (v Alojzijevešču), kot petošolec v »Vrtcu«; spisal je dve povestici, ki ju čitamo natisnjeni v naši knjigi. Poslal je torej in je bilo — sprejeto. Vse to se je godilo neopaženo. Krek se je razvijal res, kakor pravi pregovor: Kar raste, ne dela šuma.

Krek v ljubljanskem bogoslovnem semenišču (1884—1888) bi si seveda želeli še obširneje predstavljene. Vendar pa ga razločno vidimo, kako se je ves poglavl v svojo rast: namah prvi med prvimi v vseh bogoslovskih strokah, obenem duša govorniških vaj, najmarljivejši sodelavec pisateljskega krožka, ustanovljenega od dr. Fr. Lampeta, in obenem — središče družabnosti med vsemi štirimi letniki. V semenišču je našel čas i za leposlovje (»Stara matič«, natisnjena v Večernicah 1887, »Z božjo pomočjo«, v Vrtcu 1888, obe ponatisnjeni v naši knjigi) i za znanstvene razprave: n. pr. o dvoboju (»Slovenec«, 1887, ponatis v naši knjigi) ter nebroj kritik (prim. str. 48—54, kjer so naštet vsi spisi semeniške dobe). Zanimivo je tudi to iz te dobe, da je Krek v semenišču branil izgovorjavo I-a kot v sam proti vsem drugim. Tam str. 52.

Pač najsrečnejša leta je za Krek preživel kot duhovnik v »Avguštinju« na Dunaju (1888—1892). Tu je bil res kakor riba v vodi. Tu se je izpopolnil v znanju vseh slovanskih jezikov, kar mu je pozneje tako koristilo; tu se je poglavl v študij sv. pisma, kar je pozneje uporabil pri nadaljevanju in dovrševanju Lampetovih »Zgodb«; tu se je zakopal v filozofijo sv. Tomaža Akvinskega, ki mu je odsejal bil z ezda vodnica v vseh vprašanjih bogoslovja in modroslovja; tu se je seznanil z mladim krščansko-socialnim pokretom (dr. Lueger!), ki ga je potem tako srečno in blagoslovno započel in dalje razvijal doma na slovenskih tleh; tu, na Dunaju, je spisal tiste znamenite članke za »Slovenca«: »Nekaj idej« ter »Mozaik« — ponatis str. 146—179 — v katerih je že ves poznejši Krek: neizprosni nasprotnik slovenskega liberalizma, kakor se je javljal v Brusu, Slov. Narodu ter Zvonu, navdušeni bорец za svobodo Cerkev, sočutni prijatelj delavskega in kmetijskega stanu.

Tako pripelje pisatelj čitatelja do maja 1892, ko je Krek postal doktor bogoslovja. S tem dejstvom se završuje ta I. zvezek.

V našem slovstvu najbolj pogrešamo dobrih življenjepisov. Profesor Dolencec je pričel s tem I. zvezkom opisovati Krekovo življenje na edini način, ki je se-

danjemu rodu možen: da na dan spravlja vse spise Krekove, ki se nahajajo — največkrat nepodpisani — v raznih listih, ter da išče živih virov, sovrstnikov, ter beleži njih spomine. Odtod tudi dispozicija knjige. Tudi najstrožji kritik bo moral priznati, da je knjiga pisana z znanstveno natančnostjo, ki zasluje življenje Krekovo leto za leto, brez skokov, v vseh ozirih z natančnim navajanjem vseh njegovih spisov (ta natančnost gre celo predaleč n. pr. ko pušča v tekstu slovnične napake nepravilne, prim. str. 106 obliki »kričajec«); z veliko bistroumnostjo (dala jo je pisatelju stroga filološka šola!), s katero določa med obilico nepodpisane gradiva, kaj je Krekovo, kaj ne, in ktera bo za leta od 1892 dalje še posebne važnosti; z mirno objektivnostjo, ki ne zamolči nobene napake (slabi redi v pridnosti, npravnosti v gimnazijski dobi!). Zaradi objavljenih pisem pa ima knjiga še nekakšen poseben dramski značaj, kakor bi človek čital monologe v drami.

Knjiga nudi najlepše duševno razvedrilo pred vsem slovenski duhovščini, saj odseva iz Krekovih bogoslovskih let mogočen zubelj ljubezni do duhovskega poklica; dijaki lahko študirajo, po kakšnih skrivnostnih potih se razvija veleum; prijateljem, ki so rajnika v življenju ljubili in spoštovali, bo knjiga dragocen spomin na najznamenitejšega moža, kar so jih v življenju srečali.

Ta zvezek vsebuje prvo dejanje drame Krekovega življenja, to je nekakšno ekspozicijo. V resnici želimo, da bi kmalu izšel drugi, ki nam bo kazal njega rast v ustanavljanju izobraževalnih društev in organiziranju delavstva.

Omogočimo pisatelju — in društvu — nadaljevanje! Vsak ve, s čim.

»Društvo dr. Jan. Ev. Krek.«

Znanstvena knjižnica.

6. zvezek »SLOVENCIA«. Zemljepisni, zgodovinski, politični, kulturni, gospodarski in socialni pregled. Napisal Fran Erjavec. V Ljubljani 1923. Založila Jugoslovanska knjižarna. Natisnila Jugoslovanska tiskarna.

Gradivo je razdeljeno v predgovor in 12 poglavij:

1. Slovensko ozemlje.
2. Slovenci v preteklih stoletjih.
3. Slovenski prepovedi.
4. Slovenci med svetovno vojno.
5. Slovenci po osvoboditvi.
6. Slovenske politične stranke.
7. Slovenski jezik.
8. Slovenska književnost.
9. Upodabljalna, glasbena in dramska umetnost.
10. Ljudska prosveta in kulturne organizacije.
11. Slovenske gospodarske in socialne razmere.
12. Slovenci in Jugoslavija.

Bibliografija.

Gnotif. samton (spoznavaj samega sebe) se je glasil napis na pročelju svetišča v Deljih. Poznavaj pa tu svoj slovenski narod, čegar usoda nas v marsičem spominja vzorov in bojev starih Grkov; pred očmi mu jasno sliko njegovega življenja in trpljenja, dejanja in udejstvovanja.

Nikdo ne postavlja svetilnika pod mernik. Iznesimo v svet svoje dobrine in vrline, svoje težnje in težkoče, da nas bodo prav cenili sosednji narodi in da nas ne bodo omalovaževali oni, ki odločujejo o naši bodočnosti.

Bis dat, qui cito dat (dvakrat da, ki brzo da). Brez pridržka izrekamo Erjavcu pohvalo, da nam je s pomočjo strokovnjakov opisal javno in zasebno življenje našega naroda, ker take enotno ustanovljene knjige smo že dolgo pogrešali.

Delo je namenjeno pred vsem inozemstvu ter bratom Hrvatim in Srbom; hvala ležni smo pisatelju, da tudi našemu občinstvu ni prikril, kar namerava pisati o Slovincih širnemu svetu.

Ker je pisatelju na tem, da gre knjiga čim popolnejša v svet, želi si kritike, po prav in dopolnitev.

Knjiga je res aktualna; vsaj »Srbska književna zadruga« obeta Ilesičev spis enake vsebine.

»Slovenski Narod« priznava, da nam Erjavčeva knjiga podaja dokaj popolne pregled naše domačih slovenskih zemljepisnih, zgodovinskih, kulturnih, gospodarskih, socialnih in političnih razmer.

I. A. G. v »Ljubljanskem Zvonu« piše: Priznajmo, da je tukaj n. pr. tvarina, ki se obravnava v pogl. 9. do 11. sploh prvič v celotnem pregledu sestavljena in marsikje črpana iz prvotnih, tisku sploh še ne priobčenih virov.

V knjigi je zakopan ogromen trud; v gradivu (razstresenem in večkrat težavno pristopnem), ki se je na ta način v njej nabralo, tiči te knjige trajna vrednost konkretnih podatke je z izredno iznajdljivostjo znal poiskati in jih je znal tudi spretno in pregledno podati.

Sedem strani obsegajoča bibliografija bo čitatelje opozorila na marsikatero delo, s pomočjo katerega se bo lahko o tem podrobneje informiral.

Mislečemu izobražencu daje knjiga s svojim gradivom mnogo pouka in pobude za razmišljanje. Posebno v onih poglavjih, ki so v tej knjigi sploh prvič na podlagi našnjih podatkov v celoti obdelana; zaradi njih je bo vedno s pridom jemal v roke vsak, sploh, kdor se pri nas na ta ali na način udeležuje javnega življenja.

Dr. L. v »Ljubljanskem Zvonu« piše, da je bibliografija Glonarjevo delo, dasi ni hotel biti imenovan, da je Erjavec knjigo sestavil s sodelovanjem strokovnjakov, ako so drugi sodelavniki izdatno sodelovali. Spis se mu zdi ponekod preveč bombastičen in žurnalističen. Omenjam nekaj nedostatkov, ki posameznika prav nič ne motijo, strokovnjak pa jih bo lahko pretehtal.

»Slovenskemu Narodu« knjiga ne ugađa, ker temelji na popolnoma zgrešeni nanku o slovenskem narodu. bi bila knjiga spisana s strokovno točnostjo brez klerikalne federalistične osnove in če bi se pri tem držala nekih naših prednikov, ki so politiko pojmovali preučiti in realistično, tedaj bi imeli pred seboj monografijo, na katero bi bili lahko vsi ponosni.

Odveč bi bilo Erjavčev spis posebej priporočati; zato samo kličem: tolle, lege (Vzemi in čitaj!)

Slovensko glasbeno društvo »LJUBLJANA«

OB PRILIKI V. KATOLIŠKEGA SHODA v NEDELJO 26. in PONEDELJEK 27. avgusta obakrat ob 8. uri zvečer v veliki dvorani hotela »UNION«

PRVI SLOVENSKI ORATORIJ V 3 DELIH

»ASSUMPTIO B. M. V.« (VNEBOVZETJE B. M. D.)

Za samospelve, zbor in orkester zložil p. M. SATNER. — Besede dr. M. OPEKOVE.

Sodelujejo: p. K. KOLB iz Zagreba, bas člena zbora: gospa AM. BAJUK, sopran — in FR. SMODEL, tenor. — Društveni pevski zbor in popolni orkester Drav. diviz. oblasti.

KONCERT VODI DRUŠTVENI PEVOVODJA PROF. M. BAJUK.

CENE SEDEŽEM: 25, 20, 15 in 10 Din; STOJIŠCEM: 5 Din, vojak in dijaki 3 Din.

Predprodaja vstopnic in besedila v traf. »UNION«.

Gospodarstvo.

g Mariborska razstava. Govoril sem s prvimi našimi gosp. krogi o Mariborski razstavi in mi vsi priznali, da je razstava napravljena globok vtis. Napredek mariborske industrije in obrti je v resnici naravnost presenečljiv in mora navdajati vsakega pravega rodoljuba z največjim ponosom. Kar nudi mariborska prireditelj, to nadkriljuje daleko več, kar bi človek pričakoval od krajevne razstave. Izloženi predmeti so od prvega do zadnjega samo prvovrstni in nudijo tudi razvajenemu očesu večaka izreden užitek. Dokler bo naša industrija in obrt tako napredovala se ne bo nič treba bati za gospodarsko bodočnost našega naroda. Obisk razstave je trajno dober vendar bi bilo želeli, da jo posetijo v mnogobrojnejšem številu tudi gospodarski krogi in biveše Kranjske, osobito iz Ljubljane. Naša duša ne je, da pokažemo smisel za celokupen napredek slovenskega gospodarstva. Časi najteje preizkušnje za domačo industrijo in obrt še niso minili, in zmagali bomo le, če bomo kot en mož stali na braniku svojih pozicij in vzajemno podpirali vsa stremjenja, ki merijo na to, kako naj bi se te pozicije utrile. Vse bimo torej vse gospodarske kroge, specielno gg. trgovce, industrije in obrtnike iz Ljubljane, da se v čim največjem številu udeležijo vsaj v zadnjih dveh dneh zanimive ter nad vse podučne razstave v Mariboru in tako oddelčurim bratom cele Štajerske za njih številne posete naših gospodarskih in kulturnih prireditelj. Legitimacije se tudi v nedeljo dopoldne prodajajo v sejmiski pisarni Gospodarskega česta. — Fran Bonač, predsednik lj. v. lesejma.

g Izkaz o stanju hranilnih vlog in dvig pri hranilnicah v Sloveniji. Finančna delegacija objavlja uradno, da izide »Izkaz o stanju hranilnih vlog in dvigov pri regulativnih hranilnicah v Sloveniji za I. četrtletje 1923.« v prihodnjih številkah Uradnega lista.

g Stanje papirnatega denarja v Avstriji. V drugem tednu meseca avgusta se je znašlo stanje papirnatega denarja v Avstriji 86.2 milijard n. a. K in znaša sedaj 5.537.2 milijard n. a. kron.

g V 3 do 5 dneh pridete v Prago in se naj tja s med tem časom lahko ogledate tu svetovnoznani Praški vzorčni velesejem (2. 9. septembra). 83 odstotkov znana vola

za vse vlake, znižana pristojbina za vizum. — Podrobna pojasnila daje Češkoslovaški konzulat, Ljubljana, Breg 8 in Aloma Company, d. o. z., Ljubljana, Kongresni trg 8. 4869

Cerkveni vestnik.

o Bosenski odbor je izdal ob V. katol. shodu lično brošurico: »Za našega Evharističnega Kralja«. Kdor jo bo domačim prinesel v spomin, jim gotovo pripravi veselje. Stane le 2 Din.

Dijaški vestnik.

d Duhovne vaje za srednješolce Ljubljane bodo od 29. avgusta (ne od 28., kakor je bilo pomotoma navedeno) do 2. septembra pri oo. jezuitih. Začetek v sredo, dne 29. avgusta ob šestih zvečer. Spored se bo objavil

pri uvodnem govoru. Opozorjamo vse ljubljanske srednješolce in njih starše, da ne zamude prelepe prilike urediti in poglobiti versko življenje. Za dijaške-kongreganiste pri oo. jezuitih je udeležba obvezna. — Pripravljalni odbor.

Turistika in sport.

Concordia, Zagreb: Ilirija. — Z današnjo tekmo med HSK. Concordijo iz Zagreba, ki velja za eno najslavnejših moštvo v Jugoslaviji, in SK Ilirijo, prvakom Slovenije, se pričinja jesenska nogom. sezona v Ljubljani. Pričetek tekme je določen na 17. uro, igra se ob vsakem vremnu. Napovedana predigra Ilirija jun.: Slavija odpade. Concordia ima v moštvo celo vrsto reprezentativnih igralcev Jugoslavije oz. Zagreba. Omeniti treba zlasti

krilsko vrsto Paškovan, Dubravčič, Pažur II, levega branilca Pažurja I in desno krilo Šolca. Ilirija nastopi kompletna, le v krilski vrsti nastopi v sredi zopet Lado in na levi Zupančič IV.

Plaivalna tekma za prvenstvo Slovenije je bila radi neugodnega vremena odgodena.

Kdor hoče poznati naš
krščanskosocialni pokrei
naj kupi dr. Gosarjevo brošuro
Za krščanski socializem
Cena 14 din.
Dobi se v knjigarnah.

Poravnajte naročnino!

Meteorološko poročilo.

Ljubljana 20. avg. 1923.

Čas opazovanja	Barometar v mm.	Termometer v C.	Relativna vlažnost v C.	Arso. strop.	Padavine v mm.
24. 8. 21 h	730.6	21.1	0.7	obi.	—
25. 8. 7 h	728.7	15.6	1.0	obi.	44
25. 8. 14 h	730.4	18.5	1.3	dež.	8.7

Ljubljane strojeplasev edinole »Stoewer«, Zastop Ljubljana, Selenb. ul. 6-1.

Vozni red posebnih vlakov za V. katoliški shod v Ljubljani 1923.

(KONČNOVELJAVNO JE TO, KAR JE V TEM SEZNAMU.)

Vlak št. 1. (Ljutomer—Radgona.)

Odhod 23. avgusta iz Ljutomera ob 19. uri, jemlje potnike do Radgone (19.45), gre skozi Ljubljano 24. avgusta zj. 4.30 (stoji 65 minut), v Otočah od 8. ure do 16.20, v Ljubljani 18.29. — Iz Ljubljane odide 27. avg. ob 8.30 zj.

Št. 2. (Št. Ilj—Maribor.)

Odhod 23. avg. iz Št. Ilje ob 22.10, jemlje do Maribora (22.31), v Ljubljani bo 24. avg. 3.40 (stoji 67 minut), v Otočah od 6.10 do 13.30, v Ljubljani 15.34. — Iz Ljubljane domov gre 27. avg. ob 9. uri zjutraj.

Št. 3. (Prevalje—Limbuš.)

Odhod iz Prevalj 23. avg. ob 20.40, jemlje do Limbuša (22.14); od Maribora dalje vozi kot en vlak skupaj s št. 2 (glej št. 2).

Št. 4. (Hoče—Poljčane.)

Odhod 23. avg. iz Hoča ob 21.35, jemlje do Poljčan (22.16), bo v Ljubljani 24. avgusta ob 1.30 (stoji 10 minut), v Otočah od 3.44 do 11.30, v Ljubljani ob 13. — V ta vlak vstopijo potniki od Konjic, ki se pripeljejo s posebnim vlakom ob 22.30.

Št. 5. (Moškanjec—Pragersko.)

Odhod 23. avg. iz Moškancev ob 20.—, Pragersko ob 20.59, v Ljubljani ob 0.40 (stoji 13 minut), v Otočah od 3.14 do 9.33, v Ljubljani (24. avg.) ob 13.—. Ta vlak vzame seboj tudi potnike iz Zreča in Loča v Poljčanah, ki pridejo z rednim vlakom ob 19.20. — Iz Ljubljane domov 27. avgusta ob 10.30.

Št. 6. (Središče—Pragersko.)

Odhod iz Središča 23. avg. ob 21.20, Pragersko 22.59, v Ljubljani 24. avg. ob 2.40 (stoji 10 minut), v Otočah od 4.52 do 12.30, v Ljubljani 15.15. — Nazaj v Središče 27. avg. ob 11.—.

Št. 7. (Ponikva—Št. Jurij.)

Odhod iz Ponikve 24. avg. ob 23.40, Št. Jurij 23.53, v Ljubljani 25. avg. 2.40 (stoji 20 minut), v Otočah od 5.30 do 13.30, v Ljubljani 15.34. — Nazaj v Ponikvo 26. avgusta ob 23.—.

Ta vlak sprejme tudi potnike od Rog. Slatine, katere pripelje 24. avg. izredni vlak od Rogateca ob 19.— in od Šmarja ob 22.—.

Št. 8. (Store—Rimske toplice.)

Odhod 24. avg. iz Store ob 23.—, Rimske toplice 23.55, v Ljubljani 25. avg. ob 1.30 (stoji 33 minut), v Otočah od 4.52 do 12.30, v Ljubljani 15.15. — Nazaj iz Ljubljane 26. avg. ob 22.30.

Št. 9. (Videm—Zidani most.)

Odhod Videm 24. avg. 20.30, Zid. most 21.40, v Ljubljani ob 23.50 (stoji 40 m.), v Otočah od 3.14 do 9.33 dne 25. avg., v Ljubljani 12.26. — Domov iz Ljubljane 26. avg. ob 22.—.

Št. 10. (Dobova—Zid. most.)

Odhod Dobova 24. avg. ob 21.—, Zid. most 22.41, Ljubljana 25. avg. ob 0.40

(stoji 20 min.), Otoče od 3.44 do 11.30, v Ljubljani ob 13.—. — Nazaj domov 26. avg. ob 21.

Št. 11. (Zid. most—Sava.)

Odhod Zid. most 25. avg. ob 3. zjutraj, Sava 3.38, Ljubljana 4.30 (stoji 65 min.), Otoče od 8.— do 16.20, v Ljubljani 18.29. — Nazaj domov 26. avg. ob 20.—.

Št. 12. (Litija—Kresnice.)

Odhod 26. avg. iz Litije ob 4.15, v Ljubljani 5.—. — Vrne se 26. avg. 19.30. (Št. 12., 13., 14., 15., 16., 21. in 23.—27. ne gredo na Brezje.)

Št. 13. (Laze.)

Odhod 26. avg. 5.30 v Ljubljano, vrne se 26. avgusta 19.30 (skupaj s št. 12).

× × ×

Vlaki št. 1.—13. ter 17 a in 17 b ostanejo na južnem kolodvoru. Tu izstopajo in vstopajo potniki vlakov teh števil.

× × ×

Št. 14. (Rakek—Logatec.)

Odhod Rakek 26. avg. ob 4.20, v Ljubljani 5.30. — Vrne se iz Ljubljane dne 26. avg. 20.30 (oni, ki žele na Brezje, naj gredo z vlaki št. 18, 19, 20 ali 22).

Št. 15. (Borovnica—Brezovica.)

Odhod iz Borovnice 26. avg. 5.30, Ljubljana ob 6.—; vrne se 26. avg. ob 21.30.

Št. 16. (Vrhnika—Drenov grič.)

Odhod Vrhnika 26. avg. 6.03, v Ljubljani 6.40; vrne se zvečer 22.30.

× × ×

Vlaki št. 14.—16. ostanejo na Viču, kjer izstopite za sprevod. Vstopate vanje na južnem kolodvoru.

× × ×

Št. 17 a. (Otiški vrh—Šoštanj)

Št. 17 b. (Rečica—Celje.)

Odhod 24. avg. ob 19.05 iz Otiškega vrha (a), ob 22.33 iz Rečice (b), v Ljubljani 25. avg. ob 3.40 (stoji 67 min.), Otoče od 6.10 do 15.40, v Ljubljani 17.30. — Nazaj domov 27. avg. (nedelja opolnoči) 6.30.

Št. 18. (Metlika—Črnomelj.)

Odhod Metlika 25. avg. 17.50, v Ljubljani 26. avg. ob 1.—; v Otoče iz Ljubljane v noči 26. 27. avg. ob 1.32 (iz Šiške); iz Otoč nazaj domov ob 9.33 (v Ljubljani stopi od 12.26 do 13.06).

Št. 19. (Semič—Novo Mesto.)

Odhod Semič 25. avg. 22.50, v Ljubljani 26. avg. 5.45. Na Brezje iz Šiške 27. avg. 4.47 zj.; iz Otoč domov 15.40 (v Ljubljani stopi od 17.30 do 19.35).

Št. 20 a. (Straža.)

Odhod 25. avg. ob 22.—.

Št. 20 b. (Št. Janž—Mirna.)

Odhod 25. avg. ob 21.50.

Št. 20 c. (Mirna peč—Radohova vas.)

Odhod 25. avgusta ob 23.40. Skupaj pridejo 20 a, 20 b, 20 c v Ljubljano 26. avg. 3.34 zj. Iz Šiške gredo 27. avg.

zj. 2.03 v Otoče (4.52), iz Otoč domov ob 12.30 (v Ljubljani stopi 15.15 do 16.—).

Št. 21. (Radohova vas—Žalna.)

Odhod 26. avg. iz Radohove vasi 3.53, v Ljubljani 6.05. Domov iz Dolenjskega kolodvora 26. avg. 20.13.

Ta vlak vozi do Novega mesta potnike, ki ne gredo na Brezje, ker se jim mudijo domov. V Novem mestu imajo zvezo Belokranjci.

Št. 22. (Kočevje—Ortnjek.)

Odhod 25. avg. 21.28, v Ljubljani 26. avg. 2.31, iz Šiške v Otoče 27. avg. 0.33 (opolnoči), iz Otoč nazaj domov 11.30 (v Ljubljani stopi od 13.— do 14.34).

Št. 23. (Vel. Lašče—Grosuplje—Škofljica.)

Odhod 26. avgusta iz Vel. Lašč 2.08, Grosuplje 3.30, Ljubljana 4.20. — Iz Ljubljane domov iz Dolenjskega kolodvora dne 26. avgusta ob 20.47.

Ta vlak vozi do Kočevja potnike št. 22., 23., ki bi se radi vrnili še ta dan domov.

Št. 24. (Jesenice—Sv. Jošt.)

Odhod Jesenice 26. avgusta 3.15, Otoče 4.08, Sv. Jošt 4.33, Ljubljana (Šiška) 6.34. — Domov iz Šiške 26. avgusta ob 21.19.

Št. 25 a. (Kranj.)

Odhod Kranj 26. avgusta 3.35, Šiška 4.45. — Domov 26. avgusta 21.29 iz Šiške.

Št. 25 b. (Tržišč—Naklo.)

Odhod iz Tržišča 26. avgusta ob 2.—, v Kranju se priklapi vlaku št. 25 a. — Domov 26. avgusta ob 21.— iz Šiške (pred št. 25 a).

Št. 26. (Škofja Loka—Medvođe.)

Odhod 26. avgusta Škofja Loka 1.30, Šiška 2.23. — Povratek iz Šiške 26. avgusta 20.16.

Št. 27. (Jarše—Trzin.)

Odhod 26. avgusta 3.38, v Šiški 4.38. — Povratek iz Šiške 26. avgusta 22.47.

Udeleženci iz Bohinja in gor. doline do Jesenic

se vozijo z rednim vlakom od Boh. Bistrice 26. avgusta 4.08, od Planice 4.24, Šiška 7.17. — Povratek 26. avgusta 18.47 ali 27. avgusta z rednimi vlaki.

Iz Kamnika in Homea

potegne vse vlak 26. avgusta 5.32 do Šiške 6.45. — Povratek 22.10.

Vlaki pri prevozu skozi Ljubljano na Brezje stopi na južnem kolodvoru.

Vzemite s seboj ogrinjalo, okrepčila, hrano, denar, izkaznico itd. Pazite na svoje stvari!

Če stopiš v drugo številko vlaka, se lahko zgodi, da ne ostane na vaši postaji, plačati kazni, se ponesrečiti itd.

Za povratek domov se 1 uro pred odhodom zberite na pred dogovorjenem mestu, pol ure pred odhodom vam odpro vrata v postajo (poseben vhod), da v urejenem štiristopu brez gnetje zasedete vlak.

Iz Otoč na Brezje tja hodite na desni strani ceste in pri mostu po stezi gori; nazaj iz Brezij idite po cesti na desni.

Karto do Ljubljane shranite, ker velja za nazaj. Vratarju pokažite le izkaznico.

Stranišče na tovarnih vozovih ni! Pojdite na stran pred odhodom in na večjih postajah, kjer stoji vlak. Pazite, da ne zaostanete.

Vstopajte in izstopajte hitro, proč od vlaka, ven iz postaje!

Dolenjci za Brezje vstopate v Šiški. Zberite po 10.50 Din in eden za vse plača transportno odpravo.

Če bi kje bilo več potnikov kakor zmorejo naročeni vlaki, bo železnica po možnosti takoj še poslala en vlak ponje.

Vsi se vozite le z vašo številko posebnega vlaka! Zapišite si to številko s črnilom čez celo drugo stran izkaznice!

Pripravljalni odbor in železnično osebje je storilo vse, da omogoči urejen dovoz in odvoz vseh desetstisočev priglasihih. V čemer ni bilo mogoče ustreči, potrpite in si pomagajte sami v smislu izdanih obvestil.

Red, disciplina, točnost, poslušnost napram rediteljem in železničarjem omogoči urejen nastop množice na V. katoliškem shodu in vas obvaruje nesreč.

V naši pisarni na južnem kolodvoru dobite pojasnila v vseh zadevah. Poslovala bo od četrtega do ponedeljka večer.

Na odhodnih postajah se takoj organizirajte, napolnajte po vrsti vagone od lokomotive dalje, pustite prazne vse druge vozeve za potnike, ki vstopajo na sledečih postajah. Vsak vagon naj si takoj izvoli za čas vožnje reditelja!

Na končni postaji hitro in v redu pojdite iz postaje ven na primeren prostor, kjer se uredite v sprevod (za Brezje zberite prej po 1 K od osebe za mostnino za tja in nazaj), v Ljubljani urejeni korakajte na zbirališče za sprevod.

Reditelj ima odbor v Ljubljani premalo, zato sami skrbite zanje.

Napisane table in vse zastave (3 zastavonoše za vsako!) vzemite s seboj.

Vsi se ravajte po objavljenih navodilih, le tako omogočite tak red in gladek potek ogromne slavnosti, ki b. napravil dober utis. — Podredite se odgovornemu glavnemu vodstvu, premagajte svojo trmo, ne kričite in se ne prerivajte!

Potniki vlakov št. 18., 20., 22. in 26., ki dosežete še pred dnem Ljubljano, a ne greste prenočevati, pojdite v Tivoli, za župnišče sv. Petra ali drugo prikladno mesto počivat do 5. ure (ali v cerkve, kjer bodo po 2 uri sv. maše), ko bo treba iti na zbirališča. Ako bi deževalo, greste lahko v cerkve vsi.

Vreme naj vas ne moti! Tudi če bi prej deževalo, se lahko zjasni do sprevoda.

Storimo vse, da bo manifestacija slovenskega ljudstva veličastna, v čast božje in v korist narodu.

Načelstvo odseka zun. priprav.

Dva dijača (dijakinji)

se sprejmeta v dobra oskrbo, zračna soba, elektr. luč. Naslov v upravi št. 5165.

ISCIMO za takoj SPRETNEGA strojnega falcerja (MASCHINENFALZER)

za KROM-usnje proti dobremu plačilu. — Ponudbe na tovarno tsnja v Radečah pri Zidanem mostu. 5222

Sprejem DVA DIJAKA

stara do 14 let, na hrano in stanovanje. Naslov: STUPAN, Maribor, Gospodica 36

Sprejem hlapca

poštenega, zanesljivega, pridnega, ki je vajen pri konjih in zna vsako kmečko delo na večjem posestvu blizu Ljubljane. Plača 1500 K mesečno. Pism. ponudbe na upravo pod »Pošten in priden 5225«.

Tri DIJAKE sprejem

na stanovanje s hrano ali brez nje. — Naslov v upravi lista pod številko 5245.

ISCIM DVA mlada, vojašine prosta, inteligentna

MIZARJA.

Nastop enega, ki bi imel veselje do poltiranja, takoj. Sprejem tudi 2 učence. Tovarna klavirjev R. WARBINEK, Ljubljana, Hilserjeva ulica 5. 5244

ISCIM kovaškega pomočnika in vajenca

za izdelovanje SEKIR in poljedelskega ORODJA. — IVAN POKORN, ŠKOFJA LOKA. 5122

SAMOSTOJNA pisarniška moč

večša vseh pisarniških del, slovenskine, nemščine, francoščine, strojepisja, ISCE MESTA. — Cenj. ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro »TAKOJ«. 5248

Vpokojenec

želi poročiti starjšo vpokojenko, samostojno gospodnično ali vdovo. — Pisma na upravo pod »OBRTNIK«. 5254

Fin MECHANIK

ali IZUČEN URAR dobi mesto takoj ali v 14 dneh. Plača po dogovoru. Ponudbe z navedbo pogojev in zadnjega službovanja je poslati pod »FINI MECHANIK 5229« na upravo »Slovenca«.

2 dijača ali dijakinji

nižjih razredov, sprejem na hrano in stanovanje. Naslov pove upravi št. 5255.

Iščemo podobarja

(LESOREZBARJA) za fino delo. — JAVOR D. D., prej I. mizarska zadruga, ZAGREB, Strossmayerjeva ul. 10. 5256

Ključavničarski vajenec

želi stopiti h kakemu ključavničarskemu mojstru kot vajenec, s prostim stanovanjem in hrano. Naslov v upravi št. 5257.

Inserirajte v »SLOVENCU«!

Enodružinska HIŠA

nova, NAPRODAJ v ljubljanskem predmestju, 3 lepe sobe s pritliklinami, elektr. razsvetljava, vodovod, lep vrt — takojšnja vselitev, kakor tudi MALA KMETIJA v okolici Ljubljane: velika hiša s hlevom, skednjem, večjim kozoicem, vse v dobrem stanu, krito z opoko, velik sad. vrt in nekaj orlov zemlje. — Več pove: ZUPANSTVO MOSTE. 5257

Strojepisko

starejša moč, popolnoma večjo sloven-
ske in nemške stenografije kakor tudi
perfektno v obeh jezikih ter izurjeno
pisalno TAKOJ SPREJMEMO. — Plača
dobra. — Ponudbe je nasloviti z naved-
bo pogojev in dosedanjega službovanja
pod šifro »STROJEPISKA 5228« na
upravo »Slovenca«.

Od 27. t. m. dalje zopet
redno ordiniram

Med. univ.

dr. Eleonora Jenko Groyer
zdravnica

Ljubljana, Miklošičeva c. 6

Pošteno DEKLE

enažno in zanesljivo, staro do 30 let,
SPREJMEM takoj k mali boljši družini.
Znati mora kuhati in druga lahka hišna
dela. — Naslov v upravi pod številko 5252

Družabnika sprejemem za dobička-
nosno industr. podjetje. Potrebni kapital 180.000 Din. Po-
nudbe pod »Sreča« na upravo lista. 5200

Dva mlajša dijaka

sprejemem na stanovanje in hrano. —
Naslov pri upravi lista pod številko 5220.

Stanovanje v Mariboru

obstoječe iz 2 sob in pritliklin, ZAME-
NJAM za slično v Ljubljani. Ponudbe pod
»Slično stanovanje« na upravo Slovenca.

Dijakinjo ali uradnico

SPREJMEM na stanovanje in hrano. Kje,
pove uprava lista pod številko 5243.

Učenko

poštenih staršev z dežele sprej-
mem v manufakturno trgovino. —
Ponudbe pod »L. Š. 5108« na upra-
vo »Slovenca«.

SPREJMEM TAKOJ dobro izurjeno

šteparico

za zgornje dele čevljev. — J. DOLENC,
Ulica na grad 5, I. nadst., Ljubljana.

Sobarico

pridno in pošteno, SPREJMEM TAKOJ.
IVAN N. ADAMIČ, vrvarna, Ljubljana,
Sv. Petra cesta. 5204

SPREJMEMO več dobrih, samostojnih
krojaških pomočnikov

za male in velike komade — konfekcijs-
ko delo. — Le zmožni in trezni naj se
avijo v pisarni Emonska cesta št. 8. —
SAMOSTOJNI MOJSTRI pa dobe delo
proti garanciji ali kavciji NA DOM.

2 čevljarska pomočnika

dobro izveščana, sprejemem; enega za te-
densko plačo s hrano in stanovanjem ali
brez, in enega od kosa za boljše delo.
ANTON BRECELJ, čevljarski mojster,
Ljubljana, Gajeva ulica številka 2. 5134

Boljšo deklico

ki zna kuhati in opravljati druga hišna
dela, išče mala rodbina proti dobri plači.
Gjorgje MUACEVIC, Osijek, Gajev trg 1.

Iščem dobro domačo hrano

za dve osebi. — Ponudbe na upravnishvo
»Slovenca« pod »HRANA 18«. 5121

ISCHEM

močno DEKLO

v starosti 16—50 let, ki je vajena kmetijs-
kega dela. Prednost imajo ose z dežele.
Nasiop, hrana in stanovanje po dogovoru.
Naslov pove uprava lista pod št. 5040.

Krojaškega pomočnika

za veliko delo išče FRANC SESEK,
MEDVODE št. 2. 5209

Gospodična

boljše uradn. družine,
brez očeta, z 8 razr.
mest. ljud. šole, išče primerne službe, tu-
di na deželi. — Cenj. ponudbe na upravo
»Slovenca« pod »POTREBNA 1903«.

Mesarja

mlajšega, intelig. s premo-
ženjem, sprejmemo v večje
podjetje kot družabnika. Dopise z naved.
kapit. pod »Prekajevalec 5120« na upravo.

»Union«, paromlinsko Osijek,

akc. društvo
ISCHE izurjenega, posebno
dobro vpeljanega, strokovno izurjenega,
kavcije zmožnega

ZASTOPNIKA

za Ljubljano in okolice. — Reflektiramo
samo na prvovrstno stroki, ki je že pred
vojsko delovala v tej stroki. Izberne po-
nudbe na RAVNATELJSTVO NAVEDE-
NEGA PODJETJA. 5150

Pouk v petju

igranju na glasov-
vir in francoščini
daje absolventinja bruselj. konservatorija.
Miklošičeva cesta št. 8/II. — Sprejem:
vonedeljek, sredo, petek od 15—18 ure.

ženitev.

30 letni MLADENIČ s premoženjem 800
tisoč kron, se želi seznaniti z gospodič-
no, ki bi imela kako boljše posestvo ali
trgovino ali gostilno. Tajnost zajamčena.
Pisma doposlati na upravo »Slovenca«
pod šifro »MLADENIČ« 5250.

Kino-aparat

naprodaj za 5.500 Din. Naslov pri
Aloma Company, anončna družba,
Ljubljana, Kongresni trg 3. 5235

Kostanjev, taninski LES

KUPIJE na postajah dolenske želez-
nice, po najvišjih dnevnih cenah, franko
vagon oddajna postaja, Franjo GRO-
BOVSEK, les. trgovec, Novo mesto 89.

VINOTOČ pri Fridrihu

LJUBLJANA, Mestni trg številka 13
se priporoča za obilni obisk.
CVČEK iz Krških goric liter . . . 9 Din
LJUTOMERČAN 1921 liter . . . 14 Din
HALOŽAN 1908 liter . . . 16 Din
Za najboljša mrlja JEDILA preskrbljeno.

NAPRODAJ JE krasno, dobičkanosno POSESTVO

z gospodar. poslopijem, v sredini dobre-
poljske fare, oddaljeno 5 min od farne
cerkve in 15 min. od postaje. Celotno pose-
stvo meri 30 oralo. Natančna pojasnila
daje Jože LENARČIČ, Podgorica številka 7,
Videm - Dobropolje. 5215

Naprodaj:

KRASNE VILE s prostimi stanovanji,
od Din 300.000 naprej.

STANOVANJSKE HIŠE v pred-
mestju in v Ljubljani. Din 60.000 —
in višje.

TRGOVSKE in OBRTNE HIŠE v
mestu in na deželi, v raznih cenah,
85.000 do 1.000.000 Din.

VEČ HIŠ z gostilno in mesarijo,
tovarno lesnih izdelkov in elek-
trarno z žago na Štajerskem.

MLINE v bližini železn. postaj.

KMEČKA POSESTVA: 3, 5, 8, 13,
22, 35, 40 oralo in večja, od Din 35
tisoč naprej.

GOZDNA IN VINOGRADNA PO-
SESTVA.

STAVBNE PARCELE v Ljubljani in
okolici, od Din 15.— za 1 m² naprej.

Več se izve v Realitetni pisarni,
Ljubljana, Poljanska cesta št. 12.

Večja množina dobro ohranjenih

sodov od masti

je NAPRODAJ. — Vprašati pri tvrdki
Mlakar in Kranjc, Zaloška cesta 27.

Hiša v prav dobrem stanu, ob glav-
nem trgu, obstoječa iz treh sob,
kuhinje in kleti, z vrtičkom, je takoj
NAPRODAJ. — Križatijska ul. št. 138,
NOVO MESTO. 5251

Naprodaj je AUTO

znamke »FORD« z električno lučjo in
pogonom in rezervno pneumatiko v zelo
dobrem stanju. — Naslov pove uprava
»Slovenca« pod številko 5236.

2 moški dobri KOLESI

NAPRODAJ. — NA MIVKI št. 7, Ope-
larska cesta. 5219

Na stanovanje in hrano

sprejemem DIJAKA nižjih razredov sred-
nje šole. — Naslov pove uprava »Slo-
venca« pod številko 5241.

Vreče za ogelje.

Večja množina VREČ po 100 kg za ogelje
je NAPRODAJ. — Vprašati je pri tvrdki
MLAKAR in KRANJC, Zaloška cesta 27

Stanovanje

s tremi event. štirimi sobami ISCEM v
mestu. Plačam tudi par let naprej. —
Ponudbe pod »Mirna stranka 5242« na
upravo »Slovenca«. 5242

POZORI

Več otroških vozičkov

DVOKOLES, MOTORJEV novih in malo
rabljenih, v zalogi po nizki ceni. — F.
BATJEL, Ljubljana, Karlovska cesta 4.

Hiša v Rožni dolini

NAPRODAJ radi preselitve v Ameriko.
Kupec dobi takoj STANOVANJE, ob-
stoječe iz 2 sob, kuhinje in pritliklin.
Ima 4 stanovanja in velik vrt. — Poizve
se pri gospej KONČAN v Rožni dolini
številka 161, gostilna. 5247

Dva dijaka sprejemem

na HRANO in STANOVANJE. — Breg
številka 20, III. nadstropja. 5233

AVTO: MATERIJAL

VSAKO-
VRSTNI
KROGLJIČNA:
LEŽIŠČA
SPECIALITETE
NOVOSTI
J. GOREC
LJUBLJANA
PALAČA LJ. KRED. BK.

Barborič - Završan

modistarija in preoblikovalnica, LJUB-
LJANA, MESTNI TRG 7. — Velika za-
loga klobukov, nakita, in mod. potrebščin.
Sprejemajo se že klobuki v preobliko-
vanje po najnovejših modelih. 5149

Gradbeno podjetje

Arhitekti

V. KRAINER & Co.

Jesenice, (Gorenjsko).

Stavbna vodstva:

Ljubljana, Domžale,
Zagreb.

Izvršuje privatne in indu-
strijske stavbe, proračune,
: načrte, cenitve, posebni :
: oddelki za arhitekturo. :

LED se oddaja

vsaki dopoldan od 7.—9. ure pri tvrdki
M. MENCINGER, Sv. Petra cesta 43,
na dvorišču poleg zajutrkovalnice.

Hišnim posestnikom!

PLAČAM MESEČNO 5000 K za STA-
NOVANJE 6 sob s pritliklinami v stari
hiši v Ljubljani. — DR. ARNEJC, Gra-
dišče št. 4, Ljubljana. 5214

Bronaste zvonove viiva

najceneje in z dobavnim
rokom od 2 do 5 mesecev

Zvonarna in livarna

št. Vid nad Ljubljano.

Borovi HLODI

dolgi 6—8 m, debelost na tanjšem kraju
35 cm, se KUPIJO po najvišjih cenah.
— Cenj. ponudbe je poslati na upravo
lista pod številko »1100«.

Kuhinjsko kredenco

PRODAM radi selitve. — Povprašati je:
IZANSKA CESTA 22. 5192

50.000 dinarjev posodim

proti zemljeknižni intabulaciji na pose-
stvu in dobavi najmanjše triobnega stano-
vanja s pritliklinami in vrtom, kjersihodi
Slovenije, blizu železnice. Kupim HIŠO
enakega obsega. — Pisma na upravnishvo
»Slovenca« pod številko 5147.

Večja množina ličnih

smrekovih stolov

je dospela. Posebno pripravi za uradne
prostore. Po ugodni ceni so na razpo-
lago pri PETER KOBALU, Kranj. 5223

Na Bledu

SE SPREJME za zimске mesece, t. s.
s 1. oktobrom t. l. STANOVANJE, ob-
stoječe iz kuhinje in dveh do treh sob
ter s pritliklinami, nemebljeno ali me-
blirano. Ponudbe z navedbo cen naj se
vposlje na: Arhitekt V. Krainer, Jesenice

Zakaj?

se uporablja WRIGLEY-JEV

ZVEČILNI GUMI

POJASNI današnja notica! 4976

Lepo posestvo

oddaljeno 3 minute od kolodvora, z vsemi
gospodar. poslopiji, lepo zidano hišo, z
obokanim hlevom, gozdom, s travnikom
in 1 njivo ugodno PRODAJ. Stanovanje
takoj prosto. TEREZ. SLUGA, ZALOG
št. 22, D. Dev. Mar. Polja. 5249

Kupim takoj žago

dobro ohraneno (venicijaner ali polno-
jarmenik), v gozdnem kraju blizu želez-
nice. — Ponudbe pod »ZAGAR 5191« na
upravnishvo »Slovenca«. 5191

Prvovrstno brivsko in toaletno milo

parfums, kolinske vode, kremo za kožo, vazelino, žilinske,
puder, voda in prah za umivanje glave, lasne masti,
bavila za lase, prah in pasta za zobe, estno vodo, ter
prvovrstne zobne krtačke, priporoča

Parfumerija „Strmoli“

Ljubljana, Pod Trančo 1

Stanovanje na deželi

kuhinja, 1—2 sobi, ISCEM event. vzajem
v najem hišo ali kupim. — Ponudbe pod
naslovom »KREMENČIČ« na upravo.

Lasne mrežice

enostavne in dvojne, izdelane s silikoni »Sportex« v različ-
nih modih barvah, ter vse
potrebščine za maskiranje, priporoča

Parfumerija „Strmoli“

Ljubljana, Pod Trančo 1

Vsakovrstne PILE in RAŠPE

izvrstno nasekava ter kupuje stare po
najvišjih cenah IVAN FIGAR, pilarski
mojster, Ljubljana, Hrenova ulica 19.

Telovadni kraj in tricot

naprodaj v tobačni trafiki pri vhodu v
tivoljski dvorod. — Interesentom na
vpogled. 5159

Oblačilnica za Slovenijo

r. z. z o. z. v LJUBLJANI.

Zaloga prvovrstne manufakture

Centralno skladišče od 1. septembra 1923 v palači
»Vzajemne posojilnice« na Miklošičevi cesti poleg
Uniona. — Prodajalna na drobno v Stritarjevi ulici
številka 5 in na Dunajski cesti številka 29 (Gospodarska
zveza). — Podružnica v Somboru (Bačka). 5123

Telefon številka 550.

Račun ček. ur. številka 10.222.

Zadružno podjetje!

Korespondenta

popolnoma zmožnega angleškega in francoskega jezika, sprejemem
za takoj. Prosilci morajo biti v stanju, da lahko v gornjih jezikih
samostojno korespondirajo. Znanje stenografije in pisanje na stroju
pogoj in imajo reflektanti z znanjem v papirni stroki prednost. —
Ponudbe naj se pošljejo na Združene papirnice v Vevčah. 5177

Lepo posestvo

obstoječe iz PROSTORNE ENONADSTROPNE HIŠE, GOSPODAR-
SKEGA POSLOPIJA, obširnega VRTA in KEGLJIŠČA z dobrodoto
TRGOVINO

se radi preselitve takoj proda.

V hiši je tudi GOSTILNA. — Stanovanje kupcu na razpolago. —
V kraju na Dolenjskem, nasproti župni cerkvi, v bližini postaje južne
železnice. Vse v najboljšem stanju. — Vprašanja pod »TRGOVINA«
na ANONCNI ZAVOD H. SAX, MARIBOR. 5089

Na drobno!

Na debelo!

Oglejte si specialno detajlno trgovino, kjer se prodajajo lastni

vrvarski izdelki

kakor vrvi za zvonove in transmisije vseh debelosti, vrvi za seno,
štriki za perilo, štrange, ozge, špaga, dreta, gurte za transmisije in
navadne, mreže za seno, ugojenske cevi, ribje mreže, viseče mreže
(Hängematten) bombazeve mrežice za otrške postelje, tržne torbe,
kakor tudi pravi tržaški bičevniki, konjske krtače, žima, morska
trava itd. po najnižji ceni.

Se priporoča

Ivan N. Adamič, Ljubljana, Sv. Petra c. 31. Telefon 441

Vseh vrst vino žganje špirit

sirovi gorljivi
iz ARKOVE tovarne
rafinirani 96.7 %, najčistejši, brez vonja,
vedno v skladišču po najnižjih cenah.

VINEA

d. z o. z.
Ljubljana-Rudnik
Telefon 5-18.

Generalno zastopstvo tovarne Arko Zagreb.

Tovarna špirita, kvasa,
likerja, konjaka in etra.

Cognac medicinal. Triple Sec Liguers.

Javna vzgojna zavoda v Ptuj.

Za dečke

Dijaški dom

Prešernova ulica 29

Prostora za 100 gojencev

Za deklice

Mladika

z lastno gospodinjstvom šolo

in izobraževalnim letnikom

Prostora za 60 gojenk

Gojenci in gojenke obeh zavodov imajo v zavodih stanovanje,
popolno oskrbo in vzgojo in lahko obiskujejo realno gimna-
zijo, deško ali dechko meščansko šolo ter šolo Glasb. matice.

Prospekti so brezplačno na razpolago pri vodstvih zavodov.

Vinski mošt

iz ene najboljših vinskih gor v Belo-
krajini, bodoči letošnji pridelek, liter 16
do 20 kron, izbrano blago; za pristnost
jamčim. - Cenj. vprašanja pod: «VINSKI
MOŠT 5085» na upravo «Slovenca».

Stavbenik

Rud. Ročak

v Trbovljah

zvršuje vsa stavbena dela — lastn

tesališče — izdelovanje stopnic

Teraco-tlak

Brezkonkurenčne cene!

VELIKA ZALOGA

klobukov in slamnikov

se dobi pri

Franc Cerar

lovnar v Slobu, pošla Domžale.

Vzorci se vidijo na velesejmu paviljon

L. oddelek 497, pri vhodu prvi na desno

Prevzemajo se tudi stari

klobuki in slamniki v po-

pravilo pri KOVACEVIC

i TRŠAN v LJUBLJANI,

Prešernova ulica šte. 5.

Sprejemanje v sredo.

Zaloga v Celju, Gosposka ulica 4.

CEMENT, PREMOG,

STREŠNA OPEKA

stalno v zalogi pri H. PETRIČ, Ljub-

jana, Dunajska cesta 33. — Telefon 366.

Skladišče «Balkar». 5028

HRASTOVE DESKE

obrezane in neobrezane, popolnoma su-

he, nekaj svežih, 30, 34, 40, 45, 50, 55,

60 mm debele, od 2 m dolžine, K 4000.—

franco vagon Dolenjsko. Vprašanja pod:

«BLAGO 5081» na upravo «Slovenca».

SMREKOVE DESKE

MADIERS, 23 cm širine, 8 cm debe-

line, 4, 5 in 6 m dolžine, morale 6 X 8,

8 X 8, lepo blago, K 3200.— franco vagon

Dolenjsko. — Vprašanja pod šifro: «BLA-

GO 5082» na upravo «Slovenca».

POSRESTVO

s hišo NAPRODAJ, Moste 14 pri Ljub-

ljani. Cena 950.000 K. — Pojasnila daje

FRANC VODNIK, Slomškova ulica 21.

PRODAM PRVOVRSTNO

industrij. podjetje

edino v Jugoslaviji. Potreben kapital

100.000 Din. — Ponudbe pod «UGODNA

PRILIKA» na upravo lista. 5199

Berite

najprvo

preden kupite uro, ilustro-

vani katalog trdke

H. Suttner

(imeinik Henri Maire)

v LJUBLJANI šte. 2.

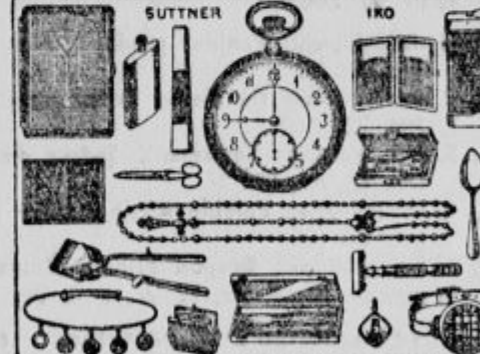
Ta Vas obvaruje škode
in jeze, katere povzročajo
slabe, bazarske ure in
Vam kaže, kako se za-
more dobro in zraven
ceno kupiti.

Ta katalog Vam svetuje resnično dobre ure
špecialne znamke iz lastne
tovarne v Švici kakor tudi
druge dobre žepne ure, za-
pešne ure, svetilne in sten-
ske ure, verižice, prstane, zapestnice, uhane,
namizno orodje, krstna in birmaska darila in
vso drugo zlatnino in srebrnino. Pa tudi po-
rabne predmete, kakor n. p. škarje, nože,
brilve, lasne strižne in brivske stroje, steklo-
rezce, doze za tobak, svalčice in smodke,
nažgače in denarnice kupite dobro in ceno
pri trdki:

H. SUTTNER

(imeinik HENRI MAIRE)

v Ljubljani šte. 2.

Zvonarna ustanovljena
1767

Zvonarna ustanovljena
1767

Strojne tovarne in
livanne d. d. Ljubljana
izdeluje

bronaste
ZVONOVE

v vsaki teži iz najboljšega materi-
jala s priznano krasnimi melo-
dično ali harmonično urejenimi
glasovi. Mnogobrojna pisma
priznanja so v pogled.

Pisalne stroje na obroke

The Rex Co.

Telefon 268.

Ljubljana

Cradišče 10.

Dražbeni oklic.

Dne 6. septembra 1923 se bo vršila ob 10. uri dopoldne v Po-
nikvah št. 10 vsled sklepa okrajnega sodišča v Vel. Laščah z dne
3. avgusta 1923 A 71/23/7

prostovoljna javna dražba

v zapuščino po pokojni Mariji Žnidaršič iz Ponikev št. 10 spada-
jočega posestva vložka 191, k. o. Cesta, z vsemi pritliklinami in
premičninami. Prodaja posestva se bo vršila najprvo po kosih, po-
tem pa celo posestvo skupaj.

Vzključna cena za vse nepremičnine skupaj znaša 1.499.270 K.
Vsak zdravitelj celega posestva mora položiti pred pričetkom draž-
be v roke sodnega komisarja kot vadij 10% vzključne cene, to je
149.927 K, v gotovini, hranilnih knjižicah ali vrednostnih papirjih.

Vzključna cena posameznih kosov posestva in premičnin se bo
naznanila ustno pri dražbi.

Dražbeni pogoji se zamorejo upogledati med uradnimi urami
v pisarni podpisanega notarja v Velikih Laščah.

ŠTEVO ŠINK, notar kot sodni komisar.

AND. JAKIL

tovarna kož in čevljev d. d., prodajalna Ljubljana.
POLJANSKA CESTA ŠT. 13.

Bogato skladišče moških, ženskih in otroških ČEVLJEV iz telečjega
boksa v vseh bojah, govedjega boksa in rjave kravine.

SOLIDNO DELO!

3480

NIZKE CENE!

Pri
nizki ceni!

Pri
nizki ceni!

Ign. Žargi, Ljubljana

Sv. Petra cesta 3.

Nudi cenj. odjemalcem veliko izbiro potrebščin za
krojake in šivlje. Krasno izbrano vol. pavlari in jopic
jumperjev, ovijačk rokavic, nogavic itd. — Moško,
damsko in otročje perito, soljene pletene samoza-
paznice po priznani najnižjih cenah.

Na debelo!

Na drobno!

„Svetla“

Telefon št. 588.

d. d.

LJUBLJANA

CENTRALA:

RIMSKA CESTA 2

HILŠERJEVA UL. 5

PODRUŽNICE:

DUNAJSKA C. 20

MESTNI TRG 25

Maribor

Zagreb

Beograd

Tovarniška zaloga polnogumijastih obročev,
pnevmatike in vsake vrste tehniških gumi-
jevih cevi, auto-delov in vsakovrstnega
auto-materijala.

Na razpolago

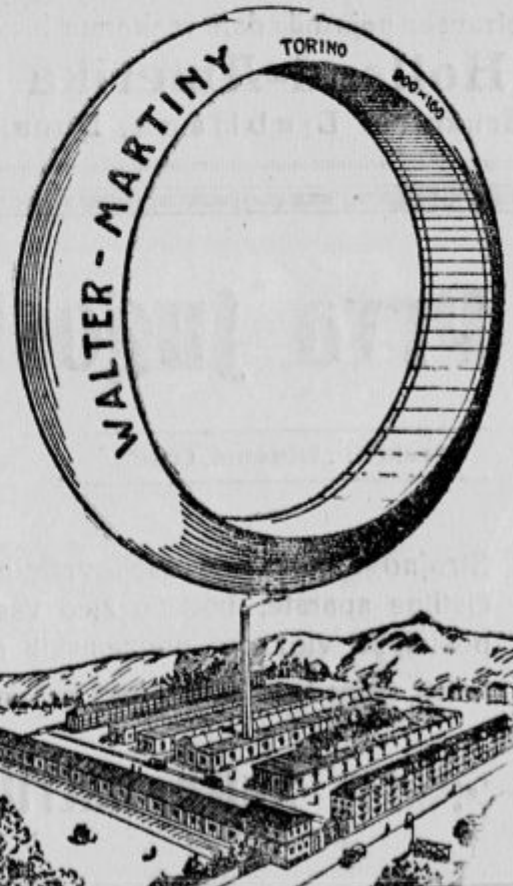
Stiskalnica za montiranje polnogumijastih obročev.

Velika zaloga elektro-materijala.

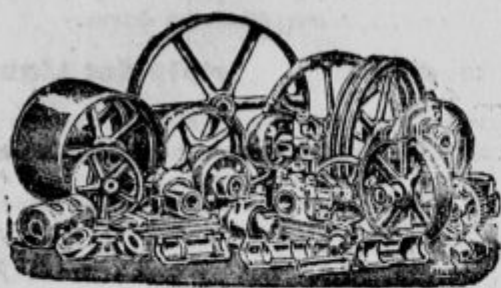
Zastopstvo svetovnih tovarn.

Solidna in točna postrežba.

Cene brez konkurence.

Stroji za obdelovanje lesa

Turbine

transmisijske Strojne tovarne

armature in liuarne d. d.

Ljubljana

Splošna knjižnica

v založbi

Zvezne tiskarne in knjigarne v Ljubljani.

Izšli so zvezki:

- Št. 1. Ivan Albrecht: Ranjena gruda, izvirna povest, 104 str., broš. Din. 12, vez. Din. 17.
- „ 2. Rado Murnik: Na Bledu, izvirna povest, 181 str., broš. Din. 16, vez. Din. 22.
- „ 3. Ivan Rozman: Testament, ljudska drama v 4 dej., 105 str., broš. Din. 12, vez. Din. 17.
- „ 4. Cvetko Golar: Poletno klasje, izbrane pesmi, 184 str., broš. Din. 20, vez. Din. 26.
- „ 5. Fran Milčinski: Gospod Fridolin Žolna in njegova družina, vesele komedije humoreske, 72 str., broš. Din. 8, vez. Din. 15.

Cene se razumejo brez poštnine. Cenjena naročila naj se pošiljajo na: Zvezno tiskarno in knjigarno — oddelček knjigarnarja Ljubljana, Marijin trg št. 8. Telef. št. 44.

GRIČAR & MEJAČ LJUBLJANA

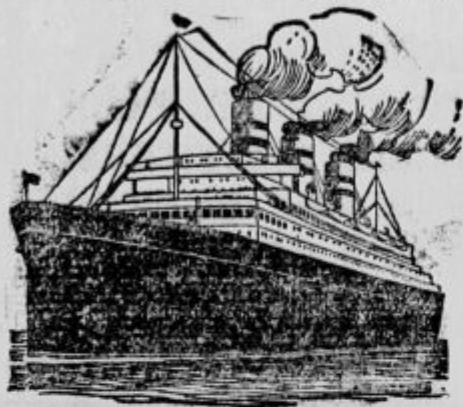
sedaj samo Selenburgova 3.

Zaloga vseh vrst oblek za gospode, dame in otroke

HOLLAND - AMERIKA LINIJA

Rotterdam-New-York

Generalno zastopstvo za kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev
Hrvatska banka za promet s nekretnostima d. d.
Zagreb, Zrinjski trg 8.

Odprava potnikov I., II. III. razreda za Severno Ameriko in Kanado z ogromnimi, najmodernejimi brzovoznimi parobrodi. Potovanje po odprtem morju 6 do 7 dni. Najugodnejša, sigurna in brza vožnja. Izvrstna kuhinja. Vsak teden jeden parobrod. Potniki tretjega razreda imajo posebne kabine z uzorno čistostjo.

Vsestranska pojasnila daje vsakomur brzo in brezplačno:

Holland-Amerika Linija

Podružnica: Ljubljana, Dunajska cesta 21.

Ravnokar je dospela velika količina

boksa, ševro, laka

krupona, djona, in pol vratov, okrajine, podplatov itd.

Jos. L. Račica sin d. d.

Zagreb

Duga ul. 5

Sentjanški PREMOG

e dobi po ugodnih cenah vsako množino. — Prodajni urad šentjanškega premogokopa, Ljubljana, Krekov trg 10

Kurilne naprave, vodovodne naprave, popravilo in postavitve kotlov za visoki pritisk, elektrotehnične naprave vseh vrst

Stegu in drugi,

VIČ - GLINCE 5.

Pisarna: Ljubljana, palača Ljubljanske kreditne banke, Dunajska cesta 1b/III.

Poravnajte naročnino!

STROJE za surovo maslo znamke „LAKTOR“ v velikosti od 2-50 litrov dobavlja po najnižjih cenah

ČUČEK & KOUBIK,

tovarna gospodarskih strojev
Strnišče.

Poslovne knjige!

Na debelo!

Na drobno!

Knjigoveznica KTD v Ljubljani

priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnih poslovnih knjig.

Črtanje in vezava po posebnih naročilih se izvrši v najkraj-

šem času.

Zmerne cene!

Prvorstni izdelki!

Prva jugoslovanska žična industrija d. z o. z.

Brzojavlj.: „Žičnina d. Celje“.

Celje (Slovenija).

Telefon št. 116 in 117.

Strojno izdelovanje vsakovrstnih žičnih pletenin in tkanin, kakor mrež za vrtove, ribnike, gozde, travnike, žičnih sit za mline in čistilne aparate, bodečo žico vseh vrst, vzmeti, vzmeti za pohištvo, nagobčnikov za pse in živino, čistila (otrači) za noge, žičnih posteljnih vložkov, podzemskih mrež za strelovode, varnostne mreže za elektr. vode in vseh drugih v to stroko spadajočih predmetov. Izvršuje solidno in po zmernih cenah vsakovrstne železne konstrukcije, kompletne železne ograje za vrte, balkone, grobnice, kompletna železna stopnišča, polžaste železne stopnice itd.

:: :: Skice, načrti, proračuni, ceniki, katalogi itd. vedno na razpolago. :: ::

Priporočamo Kolinsko cikorijo

Jabolka in slive

večje množine, otrešenega ali obranega sadja, za eksport ali žganjekuho, takoj naprodaj, 1 kg aliv 4 Din, jabolki 3 Din franco vagon Dolenjsko. - Vprašanja pod »BLAGO 5083« na upravo »Slovenca«.

GRADBENI ODSEK

STAVNO PODJETJE
TEHNIŠKA PISARNA
INŽALOJZ HROVAT
INŽALBIN CERNE
OBLASTVENO AVTORIZIRANA
CIVILNA INŽENJERJA
MESTNI STAVBENIK
JOSIP MUDROVČIČ
BEOGRAD 20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-100

Zidajte in opremljajte
v modernem smislu
svoje domove in javna
poslopja le z uporabo
narodnih domačih
motivov! S tem boste
povzdignili narodno
gospodarstvo in sa-
mozavest v ljudstvu, v
tujcu pa ugled in ob-
čudovanje

Oddam stanovanje

v krasnem kraju na Dolenjskem, blizu
postaje, z električno razsvetljavo, miren
kraj, soba 1000 K mesečno. — Stano-
vanje oddam tudi za daljšo dobo ali več
let. — Vprašanja na upravo lista pod
šifro »STANOVANJE 5084«.

Poleg emailirane posode nudimo
tudi od danes dalje tudi

Ia banaško moko, zdrob, koruzo, oves

in druge deželne PRIDELKE na
drobno in na debelo po konku-
renčnih cenah.

»FORTUNA«, Ljubljana,
Krekov trg (poleg Mestn. doma).

OTVORITEV

Specialne zaloge tapet, izdelkov
ZIMA vseh vrst — moraka trava — vsi
v stroko spadajoči predmeti. — Točno
in solidno delo po naročilu in popravila.

Se priporoča

Rud. Sever

(prej BRATA SEVER), tapetnik in deko-
rater, Ljubljana, Gosposvetska cesta 6.

Priporoča se stara, znana trgovina

Modni salon

Ernst Stöckl

Ljubljana, Kongresni trg šte. 2
(poleg Konsumnega društva). 5164

Mlinarji!

Ne zamudite ugodno priliko in posetite v času od
1.—10. septembra 1923 Ljubljanski velesemenj, na ka-
terem bodo razstavljeni v paviljonu »H« št. 346 naj-
novejši mlinski stroji, laravni in umetni mlinski
kamni ter vse ostale mlinarske potrebščine.

Čadež & Brcar
Ljubljana, Kolodvorska 35.

Kamnoseška industrija

Alojzij Vodnik

::: Ljubljana :::
pri glavnem kolodvoru

Nagrobni spomeniki

vseh vrst, grobnice, mavzoleji,

pohištvene plošče

iz marmorja v vseh barvah,

cerkvena dela.

notranje dekoracije, kipi in por-
treti v marmorju itd.

UNITED STATES LINES

v NEW-YORK iz Southampton - Cherbourg
Leviathan

28. avgusta, 18. septembra, 9. in 30. oktobra, 20. novembra

in Bremena čez Southampton in Cherbourg v New-York

George Washington

19. septembra, 24. oktobra, 28. novembra

President Roosevelt 29. avg. 3. okt. Pres. Fillmore 30. avg. 4. okt.

Harling 5. sept. 10. Arthur 18. sept. 17. America 26. sept. 31. okt.

Odhod iz Southampton in Cherbourg 1 dan pozneje.

Vse podrobnosti pri naslednjih naslovih:

UNITED STATES LINES

Glavno zastopstvo BELGRAD, Palata Beogradske Zadruga.

Podružnica: LJUBLJANA, Zadruga Zveza.

Lokomobile

iz skladišč Zagreb in
Ljubljana

Wolf-Lenz

HP	HP
1917 10/20	1913 55/82
1918 15/25	1921 65/95
1918 17/32	1914 70/100
1917 20/33	1913 85/120
1921 25/42	1913 90/125
1917 26/48	1914 100/150
1912 30/49	1912 120/175
1919 30/45	1914 135/175
1916 38/57	1914 145/195
1921 40/65	1921 200/300
1919 48/70	1914 300/400
1921 54/75	1922 330/460

Delujoči lokomobili, enoletno to-
varniško jamstvo! Prvo vrstno gene-
ralno popravilni. Vse to preizku-
šeni. Kurjenje z vsakim gorivom.

Vse mlinске stroje

v prvovrstni izdelavi, uprave
modernih mlinov
rekonstrukcije in pridelave že
obstojećih mlinov po modernem
sistemu,

silosi in tavanske
žitnice, naprave za
transport žita

dobavlja trdka

Braća

Machan & Vavrena

tovarna strojev in gradbeno po-
djetje mlinov Pardubice, Čehoslo-
vaška. Veliko skladišče v Zagrebu.
Poset inženjerja, projekti, prospekti
in katalog brezplačno. Promptna
dobava. Zmerne cene.

Glavno zastopstvo za SNS

Braća Fischer d. d. Zagreb, Panjovčak 5.

Kdor potrebuje!

Slamoreznico, prešo za sadje in
grozdje, lite ali bakrene kotle, brzo-
parilnice, štedilnice, lito in plo-
čevinasto posodo, okove za stavbe
in pohištvo, vsakovrstno pločevino,
orodje za obrt in kmetijstvo, sploh vso
železnino, naj se obrne zaupno na trdiko

Šošterič, Petan & Erker

LJUBLJANA, Resljeva cesta 20

katero Vam zelo priporočamo.

Zadugam, gostilničarjem, župnim uradom in vsemu občinstvu
se priporoča najtopleje

KLETARSKO DRUŠTVO V ORMOŽU

registrovana zadruga z omejeno zavezo.

Ima stalno v zalogi najboljša, zjamčeno pristna ljutomerska vi-
na po najugodnejših cenah. Posreduje pri nakupu vin pri sadružnikih,
posreduje samo za neoporečno blago.

Nadalje priporoča svojo gostilno, kjer se toči najboljše kapljica
in dobi dobra hrana po niski ceni.

Društvena pisarna se nahaja v pisarni Ormoške posojilnice v
Ormožu.

Končno se opozarja, da bivši posojilnični tajnik (g. Ivan Rojs)
ni več poslovodja Kletarskega društva in ni z njim v nobeni zvezi.

Načelnstvo.

„TRIGLAV“ tovarna perila
D. & G. Vojska, Ljubljana, Kolodvorska 8
(nasproti hotela Štrukelj)
Ljubljanski velesojem, paviljon J. 381.

Cerkvene zvonove

iz specialnega
Böhler-Jevega jekla

si oglejte od 1. do 9. septembra 1923

naše peteroglasno zvonjenje na graškem jesenskem velesojmu (Skupina 5)

Jeklarna Kampfenberk, last Gebr. Böhler & Co. delniška družba

Wien I., Elisabethstraße 12.

J. GOREC, LJUBLJANA

V PALAČI LJUBLJANSKE KREDITNE BANKE

NAJBOLJŠA KOLESA, DEL. PNEUMATIKA,

MOTOCIKLI OGLEJTE SI ZALOGO!

Ivan Zakotnik

mestni tesarski mojster

Ljubljana, Dunajska cesta št. 46.

Telefon št. 379

Vsakovrstna tesarska dela, kakor: moderne lesene stavbe, ostrešja za palače, hiše, vile, tovarne, cerkve in zvonike; stropi, razna tla, stopnice, ledenice paviljoni, verande, lesene ograje, itd.

Gradba lesenih mostov, jezov, Parna žaga, milnov. Tovarna furnirja.

Ustanovljeno leta 1887.

Veletrgovina usnja

Brata Moskovici

Ljubljana

Ponuja svojo veliko zalogo spodnjega in vrhnjega usnja, tu- in inozemskih izdelkov po najnižjih dnevnih cenah.

Strojarji pozor! Stalno skladišče degresa in ribje masti (fištrana) le zanesljive kakovosti.

KARLO JETZBACHER D. D.

Vlaška ul. 25. ZAGREB Telefon 4-90.

Nekaj časa sem zastopamo najbolje znano tovarno

Automatische Guss-Stahlkugel Fabrik vorm. Fr. Fischer

ter dobavljamo vse vrste in velikosti

KROGLJICNA LEZIŠCA

postavljeno v skladišče Zagreb po brezkonkurenčnih cenah.

Zahtevajte ponudbe!

Kataloge pošiljamo interesentom zastonj!

IZVORNICA SAMOKOLNEC
• SLOGRAD •
BEOGRAD

Alojzij Lenček nasl. sin

trgovina s kleparskimi izdelki.

Stavbeno kleparstvo.

Sv. Petra cesta št. 29.

se priporoča za vsa v lo streko
:: spadajoča dela. ::

Jetika!

DR. PEČNIK ordinira za pljučne bolezni vsak petek, tudi v četrtek, v Sv. Jurju ob južni žel. — CITAJTE NJEGOVE 3 KNJIGE O JETIKI! 3378

Izmed najlepših in najcenejših MOLITVENIKOV je DR. ZDESARJEVO

NAVODILO

ZA PRAVO POBOŽNOST DO MATERE BOŽJE

V knjižici sta 2 sv. maši. Cna vez. izvozu 6 Din, po pošti 1 Din več. Dobi se pri Nišmanu, v «Novi Založbi», «Slogic» na Poljanskem nasipu 10 v Ljubljani in v drugih knjigarnah. — Kdor naroči vsaj 10 izvodov, dobi 15 odstotkov popusta!

Naznanilo.

Podpisani konzorcij vljudno naznanja vsem v.l. župnim uradom, slav. cerkvenim predstojništvom in občinam, kakor tudi vsem p. n. interesentom, da je ustanovil v Mariboru, Tomanova ulica, novo kovinsko ZVONOLIVARNO pod imenom

MARIBORSKA ZVONOLIVARNA.

Na čelu tega podjetja je g. Rudolf Greussing, izkušen mojster in specialist v zvonolivarski stroki, kar omogočuje trdki izvršiti vsak nalog v najboljšem načinu. — Trdka prevzame izdelovanje zvonov v vsaki velikosti, kakor tudi prelivanje starih zvonov ter jamči za čist in lepo doneč glas in harmonično-melodične akorde. — Istodobno se bo gledalo na umetno in vrednostno ozaljšanje zvonov, pri varovanju najnižjih cenah. — Naročila se že sedaj sprejema v točno izvršitev. — Za cenjena naročila se priporoča z odličnim spoštovanjem

MARIBORSKA ZVONOLIVARNA,

pisarna Strossmayerjeva ulica šte. 3, MARIBOR.

Skoro vsi paviljoni Ljubljanskega vele-sejma prekriti s krovno lepenko

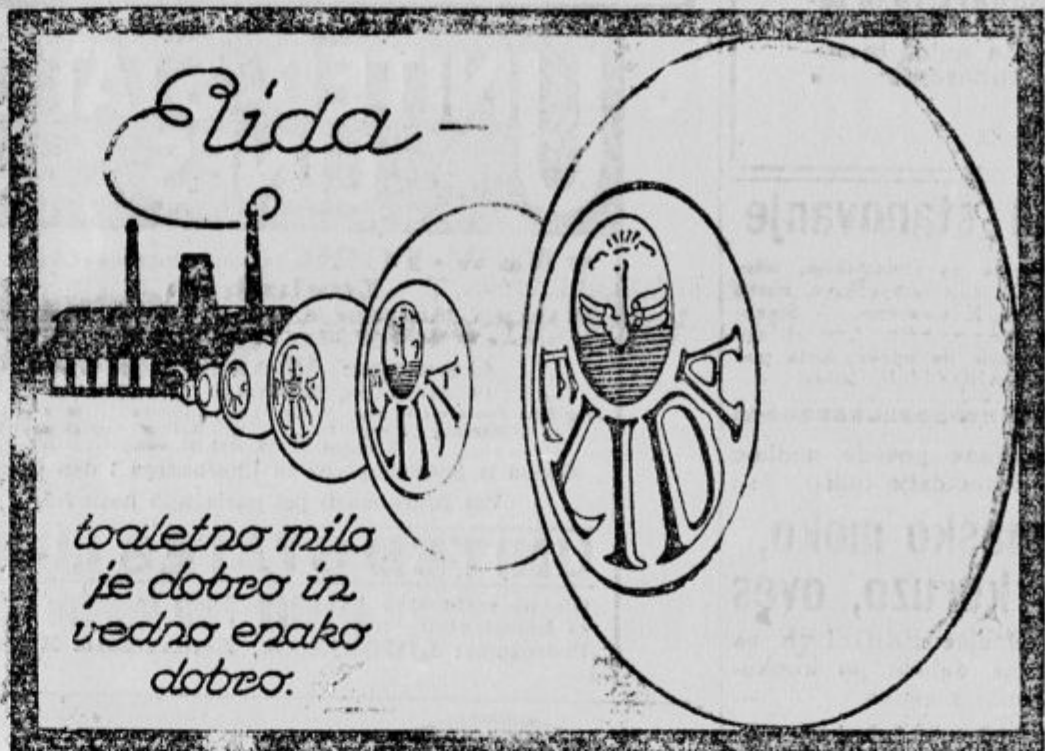
'RUBEROID'

Najcenejša, ker vsled velike trepežnosti najboljša! 222222

Založniki:

LJUBLJANSKA KOMERCIJALNA DRUŽBA z o. z. -- Ljubljana Bleiweisova cesta 18. - Telefon št. 408.

Gradbene potrebščine. - Asfaltovanja. - Ksilolitna tlakovanja.

Josip Stupica

Jermerar in sedlar

Ljubljana, Slomškova ul. 6.

Velika zaloga različnih vozov in konjskih autogarage oprem

oprem

autogarage

Prva žebljarska in železoobrtna zadruga v Kropi in Kamni gorici.

Pisma: Žebljarska zadruga, Kropa (Slov.).

Brzjavke: Zadruga Kropa.

Telefon interurban: Podnart 2.

Zebli za železnice, Zebli za ladje, črni ali pocinkani, Zebli za zgradbe, Zebli za cevle, Spojke za odre in prage, Spojke za ladje in splave, Železne brane, Zobje za brane, Kljake za podobe, zid itd., Vijaki z maticami, Zakovice za tenderje, kotle in mostove, Vijačni čepi, Verige.

Trgovska banka d. d., Ljubljana

Podružnice:

Maribor
Novo mesto
Rakek
Slovenjgradec
Slovenska Bistrica

Selenburgova ulica šte. 1
(prej SLOVENSKA ESKOMPTNA BANKA)
(Kapital in rezerve Din 17,500.000.—)

izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje.

Brzojavke: Trgovska.

Telefoni: 139, 146, 458.

Ekspoziture:

Konjice
Meža-Dravograd
Ljubljana (me-
njalnica v Kolo-
dvorski ulici)

Priporočamo tvrdko

Josip Petelinc

LJUBLJANA, Sv. Petra nasip 7

Najboljši šivalni stroji »GRITZER« za rodbin-
sko in obrtno rabo. Potrebščine za krojače, ši-
vilje, čevljarje in sedlarje. Pletenine, modno blago,
milo toaletno, sprehajalne palice. Galanterija.

Najnižje cene!

Specijalna

MEHANIČNA DELAVNICA

za popravo pisalnih
in računskih strojev.

L. BARAGA
LJUBLJANA,

Selenburgova u. šte. 6.

Andrej Černe

LJUBLJANA, stavbeno podjetje
Linhartova ul. 9, Sv. Petra cesta 23
Prospekti na razpolago.

Izvršuje vsa v to stroko spada-
joča dela najceneje in najsolid-
neje. — Izgotavlja načrte, od naj-
pripostejše do najbogatejše izvršbe.

Totna postrežba!

Priporočava se za
nakup vsakovrstne
železnine, kakor pohi-
štvenega in stavbenega
okovja, nosilcev, želez-
niških tračnic, vsako
količino portland
cimenta itd.
po najnižjih cenah

Zala & Žilic

Trgovina z želez-
nino na debelo in
drobno

Ljubljana

Dunajska cesta št. 11

Nizke cene!

JOSIP KREGAR

oblastveno preizkušeni mestni tesarski mojster
Cesta na Kodeljevo 2 Ljubljana
Izvršuje vsa v njegovo stroko spadajoča dela in sicer
vodne in naftne stisne ter umetno tesarstvo. Prevzemam
pe-danil kakor tudi lastnih načrtih zgradbo mostov, jezov
his, vi, ter razne gospodarske in industrijske stavbe, stolpne
stebre, kupole in cerkvena ostreša, balkone, vrtno utice,
verande, ter razna druga vrtna arhitekturna dela. Stop-
nice, dekorativne stropove, ter dekorativne stenske opre.

OGLASI

v „Slovenecu“
Imajo velik uspeh

Železo, Portlandcement, štedilnike, peč, vodovodne cevi,
sesalke za vodo in vino, stiskalnice, mline za grozdje,
brzoparilnice, tehtnice, različno orodje za obrtnike in po-
ljelce, potrebščine za stavbe in pohištvo, kuhinjsko po-
sodo in vso železnino nudi po znižanih cenah.

A. Sušnik, železnina
LJUBLJANA, Zaloška cesta,

Nikar ne zamudite posetiti

SINGERJEVI

oddelek št. 154 na Ljubljanskem
velesejmu.

TVORNIC A ČEVLJEV

Zaščitni znak

na
veliko

na
malo

PETER KOZINA & Ko., Tržič

Glavna zal.: LJUBLJANA, Breg 20. — na malo: Aleksandrova cesta 1.

SPODNJEŠTAJERSKA LJUDSKA POSOJILNICA r. z. z n. z.

V MARIBORU, STOLNA ULICA 6.

obrestuje od 1. julija 1923. naprej navadne vloge po

6%

Vloge na odpoved po dogovoru.

„GROM“

CARINSKO-POSREDNIŠKI IN ŠPEDIČIJSKI BUREAU.

Naslov brzojavkam: „GROM“.

Centrala: LJUBLJANA, Kolodvorska ulica 41.

Telefon Inter. šte. 454.

Podružnice: Jesenice, Karlovac, Koprivnica, Maribor, Osijek, Rakek, Zagreb, Sušak. Ekspoziture: Ljubljana, državni kolodvor, Beli Manastir.

Carinsko posredništvo državnih železnic kraljevine SHS v Karlovcu, Koprivnici, Osijeku z ekspozituro v Belem Manastiru.

Zastopstva na vseh mestih tu- in inozemstva. — Zastopnik mednarodne družbe spalnih vozov S. O. E. za promet ekspresnih pošilk.

Oskrbni najhitreje in pod kulantnimi pogoji ocarinjenja, ekspedicije, reekspedicije in vskladiščenja. — Zveze v vseh mestih tu- in inozemstva. — Redni zbirni promet iz Italije v Ljubljano, kakor tudi iz Ljubljane v Zagreb. — Lastni informacijski in tarifni biro. — Informacije in proračuni hitri in brezplačni.

Zadružna Gospodarska banka d. d.

Ljubljana, Miklošičeva cesta šte. 10

(v lastni palači vis a vis hotela „Union“).

Telefon št. 57 in 470.

Račun poštino-čkovnega urada za Slovenijo šte. 11.945, v Zagrebu šte. 39.080.

Podružnice: DJAKOVO, MARIBOR, SARAJEVO, SOMBOR, SPLIT, SIBENIK. Ekspozitura: BLEJ.

Interesna skupnost z: Gospodarsko banko d. d. v Novem Sadu.

Kapital in rezerve skupno nad Din 15.000.000.—.

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, daje v najem jeklene shrambe za vrednote, kupuje in prodaja kar najboljše tuje valute in devize, sprejema vloge na tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne in borzne transakcije pod najugodnejšimi pogoji.

Pooblaščen prodajalec srečk Drž. razr. loterije.

Prilporeča se
veletrgovina z železnino
in poljedelskimi stroji

FR. STUPICA
v Ljubljani, Gosposvetska cesta 1

V zalogi je vedno: smodnik (barut) in vsa druga razstreljiva, traverze, železniške šine, cement, palično železo vseh vrst, vse orodje za obrtnike, železne peči in štedilniki, kuhinjska posoda, kotli za žganje in krmo, pumpe za vodo, vino in gnojnice, cevi (rori) vseh vrst i. t. d., i. t. d.

Erman & Arhar

mizarstvo in tapetniška delavnica

v Št. Vid-u nad Ljubljano št. 4.

Sprejemava vsa stavbena in pohištvena dela.

Pohištvo lastnega izdelka stalno na zalogi.

Cene konkurenčne. Postrežba

točna. Načrti in prora-

čuni brezplačno.

Lepa
priložnost.

Ob priliki V. katoliškega shoda

obiskujte tudi staro znano

Produktivno zadrugo
kotlarjev, kleparjev, inštalaterjev itd.

V celi Jugoslaviji priljubljene bakrene kotle. Izdeluje se vse vrste bakrenih kotlov za žganjekuho, pralnice, štedilnike itd. Na razpolago so še drugi oddelki, kakor: splošno kleparstvo, ključavničarstvo, vodovodne inštalacije itd. — Prevzema se tudi vsakovrstne predmete iz različnih kovin za moderno autogenično varanje.

Vsa naročila točna in solidna, garantirano blago.

LJUBLJANA, Kolodvorska ulica šte. 18.

POZOR!

Tvrška

POZOR!

Ložar & Bizjak

Sv. Petra cesta 20 — Ljubljana

prilporeča najmodernejše obleke za gospode in dečke, dežne plašče in pelerine, raznovrstne klobuke in slamnike, čepice, naramnice, kravate, raznovrstno perilo in celuloid — ovratnike, tudi za gg. duhovnike. Vedno v zalogi najfinejše Angleško in češko sukno. Obleke po meri se izdelujejo po najnovejšem kroju v lastnem modernem salonu.

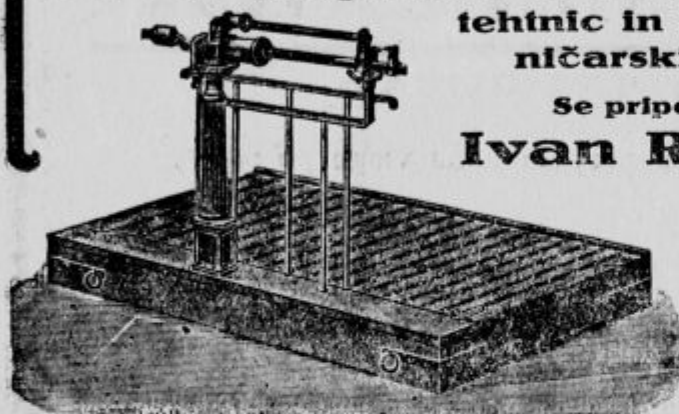
Prva Jugoslov. tovarna

tehtnic in ključav-
ničarskih del.

Se prilporeča

Ivan Rebek

Celje.

Najcenejše

PISALNE STROJE

dobite pri

L. BARAGA,

LJUBLJANA, Šelenburgova ul. šte. 6.

Centralna vnovčevalnica

prilporeča svoje prvovrstne mesne izdelke vsem cenjenim odjemalcem, vsaki dandavkrat sveže krenovke, slačenice, jetrne paste, druge klobase in naližbranejšje specialitete. Nadalje razpolaga z vsemi vrstami prekajenega mesa. — Peča se z š vo in zaklano živino, ter razprodaja na nvojh stojnicah na Vodnikovem trgu goveje meso po konkurenčnih cenah.

Centralna vnovčevalnica
družba z o. z. LJUBLJANA.

Export

Mesni izdelki
Prekajeno
meso
Goved

Popolnoma varno naložite svoj denar v

Vzajemni posojilnici v Ljubljani

r. z. z o. z.

v lastni novi palači na Miklošičevi c. poleg hotela Union.

Hranilne vloge se obrestujejo po

6%

brez odbitka rentnega in invalidskega davka ter se obresti zaračunavajo s 1., 11. in 21. vsakega meseca. — Vloge v tekočem računu obrestujemo po 5 1/2%, vloge, vezane na dobo pol leta, po 6 1/2%. — Večje vezane zneske obrestujemo po dogovoru z ravnateljstvom precej višje.

*Najpopolnejše
pisalne stroje pod
ugodnimi plačilnimi
pogoji dobavi
turška*

The Rex Co.

Ljubljana

Gradišče 10

Zagreb

Duga ul. 32

Ustanovljeno 1906

MENJALNICA

v PREŠERNOVI ULICI ŠT. 44, kupuje in prodaja
vse vrste VALUT po najugodnejših cenah.

Tudi popoldan odprto!

Reicher & Turk.

**Stavbeno
podjetje
Juan Ogrin**

Ljubljana, Gruberjevo nabr. 8

se priporoča za stavbena dela ter nudi po zelo
nizkih cenah

opeko

vseh vrst (strešno, zarezano in navadno opeko (bobrovec)
klesnike, opeko za tlak) in cementne cevi. Lastna
opekarna na Crnučah. Zaloge tudi v Ljubljani.

Jadranska banka d. d. Beograd

Dionička glavica: Din 60 milijonov. Rezerva: 32.515.000.-

Podružnice:

Bled,
Cavtat,
Celje,
Dubrovnik,
Ercegnovi,
Jelsa,

Jesenice,
Korčula,
Kotor,
Kranj,
Ljubljana,
Maribor,

Metković,
Prevalje,
Sarajevo,
Split,
Sibenik,
Zagreb.

Amerikanski odio

Naslov za brzojavke: JADRANSKA.

Afilirani zavodi:

JADRANSKA BANKA: Trst, Opatija, Wien, Zadar.
FRANK SAKSER STATE BANK, Corland Street 82,
New-York City.

BANCO YUGOSLAVO DE CHILE, Valparaiso, Antofagasta, Punta
Arenas, Puerto Natales, Porvenir.

Lastni izdelek!

Lastni izdelek!

Vsakovrstne obleke za gospode in dečke, površnike,
pelerine, zimske suknje, dežne plašče, usnjene suknjiče
itd. dobite v največji izbiri in najceneje v

manufakturni, modni in konfekcijski trgovini

DRAGO SCHWAB

Ljubljana, Dvorni trg 3.

Specijalna zaloga angleškega in češkega sukna.

Perilo.

Modni predmeti.

Ustanovljena leta 1846.

Ustanovljena leta 1846.

Prva hrvatska štedionica v Zagrebu

Podružnica: Ljubljana.

Centrala: Zagreb.

Podružnice:

Beograd, Bielovar, Brod n. S., Celje, Cirkvenica, Čakovec, Daruvar, Delnice, Đakovo, Glurgjevac, Ilok, Karlovac, Kratievica, Križevci, Ljubljana, Maribor, Mitro-
vica, Novagradiška, Novi Sad, Ogulin, Osijek g. gr., Požega, Rijeka, Senj, Sisak, Skoplje, Subotica, Sušak, Sv. Iv. Zelina, Varaždin, Vel. Gorica, Vinkovci, Viro-
vitica, Vukovar, Zagreb, Illica 117 a, Zemun.

Ekspoziture: Osijek donji grad, Vinica. Menjalnica: Zagreb, Jlica 5.

Brzojavni nasov: „Praštediona“. Telefon štev. 11, 577 in 596.

V lastni palači na Aleksandrovi cesti v Ljubljani.

A. & E. Skaberne

veletrgovina z manufakturnim in modnim blagom

Mestni trg 10

Ljubljana

Mestni trg 10

priporoča svojo veliko zalogo različnega angleškega in češkega sukna, volnenega blaga za moške in ženske obleke, različno perilno blago, kakor platno, šifone, cefirje, tiskano v najnovejših vzorcih in bogati izberi, dalje različne volnene in šivane odeje za postelje, svilene, volnene in bombažaste rute za na glavo itd. Opozarjamo obenem na raznovrstne ostanke po zelo znižanih cenah.

Inserirajte v „Slovencu“!

Oblščite

od 1. IX.

Zbirališče vseh

**III.
LJUBLJANSKI
VELESEJEM**

od 1. do 10. IX.

Oblščite

do 10. IX.

gospodar. krogov

Najugodnejša prilika za nakup vsakovrstnega blaga. Prvovrstni poljedelski in gospodarski stroji svetovnih znamk po tovarniških cenah.

Velesejmska legitimacija, katera se dobi za ceno Din. 50.— v trgovskih zbornicah in bankah v vseh mestih naše države, opravičuje na

50% popust na železnicah

za osebne vlake in brzovlake št. 13 in 14. — Znižana voznina na parniških jugoslov. paroplovnih družb.

Vstopnice za enkratni obisk velesejma se bodo prodajale po Din 15.— v blagajnah ob vhodih na sejmišče. — Stanovanja preskrbljena.

PRODAM NOVO

tračno žago

(BANDSAGE), premer 70 cm, na elektr. pogon, težka 650 kg, po zelo ugodni ceni. PETER KOBAL, Kranj, Slovenija.

Sjedinjene Krečane d. d.

Zagreb

Vlaška ul. 40 telef. 69 i 21-30

dobavlja

1^a apno

iz svojih moderno urejenih apnenic v Novem Marofu in Očuri.

Mesečni proizvod
cca. 120 vagonov.

Več ugodnih parcel

PRODAM po niski ceni v Ljubljani. Na prodaj tudi par manjših POSESTEV izven Ljubljane. — Naslove pove HINKO PRIVSEK, Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 18, I. nadst., poleg sodišča 5158

1923

1923

VELESEJEM V GRADCU

Blagovni vzorčni sejm — Poljedelski sejm

in

razstava gasilskih in rešilnih potrebščin
od 1. do 10. septembra

Pojasnila daje Grazer Messe - Amt Gradec, Industrieallepark -
Telefon št. 41-27 in Aloma Company, anonč. reklam. d. z o. z.
Ljubljana, Kongresni trg 3

Proti izkazu lastnoročno podpisane SEJMSKE LEGITIMACIJE, ki se dobi za Din 40.— pri ČASTNEM ZASTOPNIKU „Graškega velesejma“: ALOMA COMPANY, LJUBLJANA, Kongresni trg št. 3 — dobijo posetniki 50 % znižano pristojbino pri vizumu, razen tega pa se lahko tja in nazaj peljejo v brzo- in D-vlakih z navadno vozovnico osebnega vlaka. — To velja od 31. avgusta za celo dobo sejma do 10. septembra. Z legitimacijo je dovoljen poljuben vstop v sejmske prostore za cel čas velesejma.

Ustanovljena 1900.

Ljubljanska kreditna banka

Dunajska cesta

Ljubljana

Dunajska cesta

☛ v lastni palači. ☛

Delniška glavnica in rezervni zakladi ca. Din 45,000.000.

Sprejema vloge na tekoči račun in na vložne knjižice ter jih obrestuje najugodneje. Podeljuje vsakovrstne kredite, eskontuje menice in devize ter da je predujme. Izvršuje nakup in prodajo vrednostnih papirjev, valut in deviz. Otvarja akreditive in izdaja kreditna pisma na tu- in inozemstvo. Oddaja Sages — Deposits in shranjuje vrednote ter izvršuje sploh vse v bančno stroko spadajoče posle.

Čekovni račun: št. 10.509. Brzofajni naslov: Banka Ljubljana.

Telefon št. 261, 413, 502, 503 in 504.

Podružni

Brežice	Gorica	Metković	Sarajevo
Celje	Kranj	Novi Sad	Split
Črnomelj	Maribor	Ptuj	Trst